

izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, lanskoletne 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-65.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 48

Ljubljana, petek, dne 27. februarja 1931

Leto II.

Dr. Jurij Mironescu,
romunski ministrski predsednik

Javne molitve za Slo- vence in Hrvate

Okrožnica zagrebskega nadškofa dr. Ante
Bauerja na vse katoliške Jugoslovane

Zagreb, 26. februarja. r. Tukajšnji »Katolički
liste objavlja naslednjo okrožnico jugoslovan-
skega episkopata vernikom, podpisano po nad-
škofu dr. Bauerju:

»Naš Odrašenik Gospod Jezus Kristus je
prorokoval svojim učencem težke boje in pre-
ganjanja, ki jih čakajo na svetu. Sami smo bili
v naših dneh priče krvavih preganjanj, ki so
divjala proti duhovnikom in vernikom v Mehli-
ki, in še danes slišimo o uprav satanskih de-
lih, ki jih počenja ruski boljševizem proti cer-
kvi, proti veri sploh in proti Bogu samemu.
Tudi po drugih deželah se moti in jemlje cer-
kvi svoboda v izvrševanju njenega božjega po-
slanstva — če tudi ne tako krvavo. Tako mora
sedaj katoliška cerkev v Litvi prestopiti ve-
liko preizkušnjo.

In nič boljše usode niso deležni naši bratje
na levi in jeziki. Hrvati in Slovenci, ki so
po mednarodnih dogovorih ostali pod Italijo.
Duhovniki in učitelji slovanske narodnosti so
skoro vsi izgnani, kar jih pa je še ostalo, ne
smejo rabiti slovenskega ali hrvaškega jezika
v šoli in cerkvi. Nikogar torej ni, ki bi otro-
kom razlagal verski nauk, Kristusov nauk v
materinskem jeziku, ki ga edinega razumejo.
V mnogih krajih je vernikom prepovedano jav-
no moliti v hrvaškem ali slovenskem jeziku.
Duhovnike pa, ki si drznejo pridigovati v na-
rodnem jeziku, pozivajo na odgovor kakor zlo-
čince.

Zares težka je njihova usoda in njihova bo-
lečina odmeva v naših srcih, ker nam niso bra-
tje samo po veri, ampak tudi po krvi in jeziku.
In to bolečina še bolj občutimo, ker kot kato-
ličani vemo, da je to velik greh proti narav-
nemu in božjemu zakonu. Ker je ukazal Kristus
Gospod učencem, naj »Učijo vse narode«, da
»Oznanjujejo evangelij vsemu stvarstvu« in ker
sveti Pavel uči: »Vi ste po veri božji otroci
v Kristusu Jezusu.« Ni več Juda, tudi ne Gr-
ka; ni več sužnja, tudi ne prostega; ni več
moškega ne ženske; kajti vsi ste eno v Kri-
stusu Jezusu,« je jasno, kako težko grešijo oni,
ki s silo ovirajo, da ne pride Odrašenikov nauk
v srca in duše odraslih ljudi in nedolžnih o-
trok v njihovem jeziku, ki jim je edini razum-
ljiv.

Tako je sv. Oče že ponovno stopil v bran za
naše preganjane brate. Podobno so tudi neka-
teri škofje odločno nastopili pri državni oblasti
kot branitelji teptanih pravic naših narodnih
bratov. Toda oblasti, zaslepljene od poganške-
ga nacionalizma, ne morejo videti in popraviti
grobih žalitev naravnega in božjega zakona.
Jasno je, da je v teh razmerah vera naših bra-
tov v težki preizkušnji in oni sami v nevar-
nosti, da v versko pravem oziru popolnoma
propadejo.

Predragi verniki! Previdnost božja vodi svet
in nič se ne zgodi na svetu brez sklepa ali
vsaj dopustitve svete božje volje. Toda Gospod
je hotel, da tudi mi vplivamo na razvoj dogod-
kov na svetu, in to z molitvijo. Evangelij nam
na več krajih pripoveduje, kako je sam Odra-
šenik molil v templju, po hišah in po gorah;
kako je cele noči prečel v molitvi. Obljubil je
celo, da nam bo nebeški Oče dal vse, kar ga
bomo prosili v njegovem imenu. Še več! Odra-
šenik je rekel: »Kjer se torej v skupni, in še
boljše v javni molitvi zatekamo k Bogu, tedaj
se pridružuje naši molitvi sam Odrašenik. S
kolikim zaupanjem se torej lahko obračamo
v svojih javnih molitvah k Bogu za vse one, ki
so preganjani in preizkušeni in za svobodo sv.
Cerkve v izvrševanju njenega božjega poslan-
stva. V tem zaupanju nas potrjujejo besede na-
šega Gospoda Jezusa Kristusa, s katerimi je
končal pri zadnji večerji svoj nagovor na učenc-
ce: »Na svetu boste imeli stisko; ali zaupajte,
jaz sem svet premagal.«

Zato odločam v sporazumu s prečistim ju-
goslovanskim katoliškim episkopatom, da se
dne 19. marca t. l. na krajek sv. Jožefa, za-
ščitnika sv. Cerkve, ali pjez se ta praznik ne
praznuje slovesno, v nedeljo po tem prazniku,
opravi v vseh katoliških cerkvah v vsej dr-
žavi javne molitve za versko svobodo naših na-

Nadaljevanje pomorskih pogajanj v Rimu

Henderson in Alexander ostaneta v Rimu do sobote - Prvi razgovori - Rezerviranost laštovskega tiska

Rim, 26. februarja. v. Snoči ob 19:45 so
prispele s pariškim brzovlakom v Rim an-
gleški zunanji minister Henderson, prvi
lord britanskega admirala Alexander,
Craigie, Selby in njihovo spremstvo. Na
postaji Termini so britanske odposlance
sprejeli zunanji minister Grandi, morna-
riški minister Sirianni, šef mornariškega
generalnega štaba admiral Burzagli, po-
morski strokovnjak Rosso, angleški posla-
nik sir Graham z obojem in drugi. Kljub
26-urnemu potovanju so bili britanski od-
poslanci dobro razpoloženi. S postaje so se
takoj odpeljali na britansko poslaništvo,
kjer so se nastanili.

V načrtu je, da ostanejo Henderson in
njegovi spremljevalci v Rimu do sobote.
Davi so se pričeli prvi razgovori. Pogajanj
se udeležujejo Henderson, Alexander in
Craigie z angleške strani, z italijanske pa
ministra Grandi in Sirianni, admiral Bur-
zagli in ekspert Rosso.

Listi, ki so o pogajanjih britanskih od-
poslancev v Parizu poročali s skepto in
kakor da jih pariški pogajanja in britan-
sko-francoski preliminarni pomorski spo-
razum nič ne brigajo, so danes vsi vprek
navdušeno pozdravili britanske goste.

»Tribuna« pravi po pozdravu in dobro-
došlici: »Potovanje obeh ministrov v Rim
potrjuje na viden način tezo, za katero sta

se zavzela tako vladni kot konservativni
britanski tisk, da se namreč angleška po-
litika noče spustiti le v enostranske po-
godbe, ki bi bile tako s političnega kot s
tehničnega stališča neprimerna. Italijan-
sko javno mnenje docela zaupa učenosti in
jasnim pogledom duceca.

»Giornale d'Italia« omenja v svojem ko-
mentarju rigorozno rezerviranost italijan-
skih uradnih krogov in ne zavzema na-
pram namenom britanskih odposlancev
nikakega stališča. Ob koncu pravi: »Zadr-
žanje Rima se da v bistvu definirati s tre-
mi besedami: Prisrčno pričakovanje go-
stov.«

Rim, 26. februarja. AA. Danes popoldne
je sprejel Mussolini angleškega zunanjega
ministra Hendersona in prvega lorda ad-
miralitete Alexandra. Snoči je zunanji mi-
nister Grandi priredil na čast angleški de-
legaciji banket. Angleška delegacija od-
potuje po poluradnih vestih v soboto.

London, 26. februarja. v. V spodnji zbor-
nici so bile včeraj na dnevnem redu nove
interpelacije o potovanju zunanjega mi-
nistra v Rim in o pariškem sporazumu. Dr-
žavni podtajnik pri zunanjem ministrstvu
dr. Dalton je ostal kakor doslej zelo re-
zerviran. Vprašali so ga, če so odposlanci
dosegli pomorski sporazum med Italijo in

Francijo. Odgovoril je, da sta Henderson
in Alexander na potu v Rim, kjer se bosta
pogajala z italijanskimi zastopniki. Dokler
bodo trajala ta pogajanja, vlada zbornici
ne bo mogla dati nikakih pojasnil.

Pariz, 26. februarja. AA. Listi komentir-
ajo odhod angleškega ministra za zunanje
zadeve Hendersona v Rim in izražajo na-
do, da bodo pogajanja z italijansko vlado
uspela in da bo dosežen sporazum o po-
morski razorožitvi.

London, 26. februarja. d. »Times« v u-
vodnem članku toplo pozdravlja pot Hen-
dersona in Alexandra v Rim. Tudi drugi
listi posvečajo temu dogodku prijazne ko-
mentarje. Celo strogo opozicijska »Dai-
ly Mail« čestita vladi k temu koraku, ki
daje možnost, da zelo koristi stvari civili-
zacije in miru.

Londonko časopisje posveča nenadne-
mu odhodu Hendersona v Rim veliko po-
zornost ter pripisuje temu dogodku naj-
večjo politično važnost.

»Daily Herald« odlično zanika vse ve-
sti o Hendersonovih koncesijah Franciji v
vprašanju oboroževanja na kopnem v za-
meno za francosko-angleški pomorski spo-
razum.

Nemško in francosko časopisje spremlja
Hendersonovo akcijo z velikim zanimanjem
ter se zaenkrat vzdržuje vseh komentarjev.

Jasnejši politični položaj na Romunskem

Vlada narodno-kmetijske stranke ne namerava odstopiti - Mironescu proti krizomaniji strankarskih listov - »Višji državni interesi zahtevajo, da vlada ostane«

Bukarešta, 26. februarja. n. Po informa-
cijah iz vladnih krogov nacionalne kmetij-
ska stranka še ne smatra za dovršene svoj-
jih poslov v interesu gospodarske konsoli-
dacije države. Višji državni interesi za-
htevajo, da ostane današnja vlada še na-
dalje na svojem mestu.

Bukarešta, 26. februarja. AA. Rador po-
roča: »Universul« je včeraj objavil vest,
da se je v zvezi s pogajanjimi za posojilo, ki
se zdaj vrše v Parizu, romunska vlada ob-
vezala, da bo lastnikom obveznic Begej-
skega prekopa plačala vsoto 368 milijonov
lejev. Glede na to je bila včeraj v parla-
mentu predana interpelacija na minist-
skega predsednika Mironesca.

V svojem kratkem odgovoru je predse-
dnik vlade omenil tole: Omenjena vest je

popolnoma neresnična, ker romunska vla-
da ni prevzela nikakih obvez. Tudi če bi
vlada imela kakršnekoli obveze do lastni-
kov obveznic Begejskega prekopa — vlada
pa ne priznava tega — bi šlo največ za
vsoto 108 milijonov lejev, kar bi predstavl-
jalo tako glavnico kakor tudi odgovarja-
joče obresti.

Dalje je predsednik vlade v svojem go-
voru žigosal ostro pisanje nekaterih listov,
ki spričo strankarskih ozirov zatajujejo dr-
žavne interese. Zato se vladi tudi očita, da
je slabotna nasproti širjenju lažnivih ve-
sti. Vladi pa je ljubše, da jo imajo za ne-
močno, kakor pa da bi morala poseči po
sili. Dalje je ministriški predsednik nagla-
sil, da je posojilo, ki se o njem zdaj raz-
pravlja v Parizu, samo eden izmed ukre-

pov za ozdravljenje države. Tisk pa noče
videti truda, ki ga kaže vlada, in širi fan-
tastične vesti. Kadarkoli sprejme kralj v
avdijenco katerokoli privatno osebo, že li-
st objavlja, da prihaja ta človek iz dvora
z novim načrtom rešitve neke krize, ki
sploh ne obstoji. Ti načrti so smešni, ker
je Romunija ustavna država in si ni moči
misliti, kakke rešitve kakršnegakoli vpra-
šanja, ki se ne bi izvršila v skladu z usta-
vo. Izven parlamenta ni nikake krize in
ne njihovih rešitev.

Ob koncu je ministriški predsednik po-
učil, da ni nikdar stremel po oblasti, da
je prevzel svojo nalogo, ko je bil po-
klican. Toda prav zato hoče ostati tudi do
konca in izpolniti dolžnost, ki mu je bila
poverjena.

Nove agrarne konference

Budimpešta, 26. februarja. n. Na poslednji
mednarodni agrarni konferenci v Bukarešti
je bil izbran poseben odbor, ki skrbi za vezi med
vsemi agrarnimi državami. Poslednji konferen-
ci v Bukarešti bo sledil še niz agrarnih kon-
ferenc. Tako bo 29. aprila konferenca agrarnih
držav v Beogradu, 24. avgusta konferenca v So-
fiji. Verjetno je, da se bo takšna konferenca
vršila tudi v Budimpešti in v Varšavi.

Preiskava o revolverškem atentatu v češkoslovaškem poslaništvu na Dunaju

Dunaj, 26. februarja. d. Proti atentatorju na
češkoslovaškem poslaništvu Zetki, je pred krat-
kim poslaniškega tajnika Jaroslava Zajčeka s
strel iz samokresa hudo ranil, vodijo na ka-
zenskem sodišču uvodno preiskavo v smeri po-
skusa umora. Pri veljavnih zakonih so prič-
kovali, da bodo češkoslovaška oblastva zahte-
vala, da se Zetka izroči češkoslovaškemu so-
dišču, ker gre za atentat na tleh češkoslovaške-
ga poslaništva in ker je atentator češkoslovaški
državljan. Kakor poročajo listi, pa češkoslo-
vaška oblastva niso stavila take zahteve. Zato bo
Zetkina zadeva rešena pri dunajskih sodiščih.

rodni bratov. V ta namen naj se po sveti
maši ali pri večerjnih izpostavi sv. Rožnje
Telo in izmolijo litanije sv. Jožefa in pripada-
joče molitve.

Duhovniki naj to mojo okrožnico razlože ver-
nikom in naj jih povabijo, naj v ta namen ne
molijo samo ta dan, ampak vedno.

V Zagrebu, dne 30. jan. 1931.

† Anton I. r.

nadškof, predsednik škofskih konferenc.

Obisk predsednika vlade v Domu slepcev v Zemunu

Ganljive patrijotične manifestacije slepih gojencev zavoda — Člo- vekoljubljen dar predsednika vlade

Beograd, 26. februarja. I. Ministriški
predsednik general Živković se je danes
popoldne ob 13:30 v spremstvu pomočnika
pri notranjem ministrstvu g. Markovića
odpeljal v Zemun in posetil centralno-po-
litično šolo, kjer ga je ob vhodu v zgradbo
sprejel vršilec dolžnosti upravnika g. Že-
garac in mu poročal o stanju v šoli. Mini-
striški predsednik je natančneje pregledal
ustanovo, se zanimal za učni načrt in šol-
sko uredbo, posetil je tudi učilnice, kjer
so bila baš predavanja. Ministriški predse-
dnik je tudi sam stavil razna vprašanja in
se dalje časa razgovarjal z dijaki, se zani-
mal za njihove prilike, rodne kraje in po-
vpraševal po njihovem zanimanju za razna
vprašanja. Politični pripravniki so napra-
vili nanj dober vtis. Nato je ministriški
predsednik nadaljeval ogled. Obiskal je tu-
di dva dijaka, bolna na gripi.

Iz centralne politične šole se je odpe-
ljal v dom slepih, kjer ga je sprejel na-
mesto odsotnega upravnika blagajnik Ce-
rovac z g. Zutičem. Spremljala sta g. pred-
sednika skozi vse oddelke doma. Posebno
se je g. ministriški predsednik zanimal za
tiskarno, kjer tiskajo knjige v pisavi za
slepece. Nato si je ogledal učilnice in pri-
sostvoval izpraševanju učencev v pisanju,
čitanju, zemljepisu in drugih predmetih.
Med tem se je vrnil v dom upravnika g.
Ramadanović, ki se je takoj stavil mini-

strskemu predsedniku na razpolago in ga
spremljal po ostalih prostorih zavoda.

V kuhinji je ministriški predsednik našel
dve slepi dekletki, eno iz okolice Valjeva,
drugo iz okolice Sušaka, ki sta ravno pri-
pravljali večerjo. Ministriški predsednik je
pohvalil pripravljeno jed. Poslušal je na-
dalje učenca, ki je ob spremljevanju kla-
virja zelo lepo zapel pesem iz Bosne. Nato
je odšel ministriški predsednik v veliko
dvorano, kjer je orkester slepcev zaigral
državno himno in lep glasben komad. Žen-
ski in moški pevski zbor pa sta zapela več
lepih kompozicij. Končno je imel upravnik
Ramadanović priložnost govor, ki je v
njem poudaril skrb Nj. Vel. kralja in nje-
govega prvega sodelavca g. ministrskega
predsednika za ustanovo. Deca je burno
aklamirala Nj. Vel. kralja in kraljevski
dom. Pred odhodom iz doma se je minist-
ski predsednik vpisal v knjigo posetnikov
ter daroval domu 5000 Din. Ob viharjem
vzklikanju slepih se je zapustil dom ter
se vrnil v Beograd. Do pristanišča ga je
spremljal zemunski župan. V Beograd se
je vrnil okrog 18. ure.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 26. februarja. d. Večerna vremenska
napoved meteorološkega zavoda za jutri: Po-
slabljanje vremena, temperatura pa se bo zvi-
šala.

Stalinova računsko napaka

Od nekdaj je bil glavni cilj ruskih boljševikov: svetovna revolucija. Čeprav pa je moralo na stotine sovjetskih državljanz poginiti od gladi, da je moglo rusko zlato v Evropo v svrhu propagande svetovne revolucije, je vendar bil ves napor boljševikov zaman in svetovna revolucija je ostala iluzija, kakor je bila. V Evropi so pač ljudje le predobro poznali vso mizerijo, ki jo mora prenašati ruski narod vsled komunističnega eksperimenta, da bi mogli dobiti skomine po istem trpljenju, pomanjkanju in nasilju. In zato je ostala komunistična propaganda brez uspeha.

Tedaj so boljševiki izdelali nov načrt, kako bi mogli razrušiti red v Evropi. Na eni strani so neizmerna bogastva Rusije, zlasti pa Sibirije, naravnost klicala po izkoriščanju, na drugi strani pa je bilo pomanjkanje v Rusiji tudi že tako veliko, da so morali sovjeti nekaj storiti, da rešijo svojo reputacijo. To je bilo tem bolj potrebno, ker je politika NEP-a že kompromitirala soviete v tej meri, da je vse govorilo o termidorju, ki se bliža nad komunistično stranko. Te govornice je uspešno uporabil Stalin za obračun s svojimi nasprotniki in postavil se je v pozo najskrajnejšega komunističnega, da je mogel zmagati nad Trockim in drugim nasprotniki iz stare komunistične garde. Ta skrajna smer je z vsemi preje omenjenimi motivi privedla do petiletke, do velikega gospodarskega načrta, ki naj v petih letih dvigne Rusijo na stopnjo Amerike.

Priznati treba, da bi po naravnih bogastvih, ki jih krije ogromna ruska zemlja, mogla postati Rusija druga Amerika in jo še v veliki meri prekositi. A vsi drugi pogoji manjkajo in Rusija nima ne ljudi, ki bi mogli izvesti tak načrt, pa tudi ne sredstev, ki so potrebna za realizacijo tako velike zamisli. Kljub temu pa Stalin ni odnehal in je otekočil ves načrt še s kolektivizacijo vasi. Pomanjkanje sposobnih ljudi je hotel nadomestiti z nastavitvijo bogato plačanih tujih inženjerjev, potrebne delavce pa naj bi dala plakarna reklama in najbrezobzirnejše nasilje. Za nabavo strojev potreben denar pa bi moral dati na vso moč forsiran izvoz, ki bi imel še to nalogo, da bi spravil vse svetovno gospodarstvo v največjo zmešnjavo in s tem napeljal vodo na milin komunistične svetovne revolucije.

Ker je Evropa — in z njo ves svet — baš tedaj preživljala težko gospodarsko krizo, je res kazalo, ko da je Stalin naravnost mojstrskega izkoristil čas in da bo imel zato uspeh. V resnici je tudi sovjetski dumping močno poostiril gospodarsko krizo v Evropi, da so armade brezposelnih narasle za nove stotine. Ali kljub temu je imel Stalinov račun svojo težko napako.

Stalin je namreč videl pred seboj samo uspehe Evrope. Videl je naraščajoče število brezposelnih, videl je težka socialna nasprotja in videl je tudi vsa silna politična in nacionalna nasprotja, ki preprečujejo, da bi se mogli evropski narodi združiti za skupno delo. Ni videl Stalin vseh prednosti, ki so lastne evropskim narodom, njih trdno voljo, da nikakor ne boje prenašati tako gorje, kakor ga prenaša ruski narod pod Stalinovim bičem. Ni pa Stalin tudi računl s tem, da more težaven položaj pripraviti Evropo do protukrepov, da se zaščiti pred kvarnimi posledicami sovjetskega dumpinga. Kajti Evropa more biti tudi tako pametna, da uvidi grožnjo nevarnosti in da se postavi v bran prosti sovjetski nameri, ki hoče vreči evropskega kmeta in delavca na oni nizki socialni položaj, kakršnega morajo prenašati v Rusiji.

Ni treba Evropi storiti nič drugega, ko da se kratkoma zapre pred ruskim uvozom in da odgovori na sovjetski dumping z bojkotom, kar mnogi tudi že predlagajo. Če pa se to zgodi, potem je ves Stalinov račun padel v vodo, ker ni potem nikogar, ki bi kupoval njegovo blago. Petiletka bi bila tako mahoma reducirana na svojo pravo mero in ne bi mogla biti več samo sredstvo za propagando svetovne revolucije, temveč bi se morala omejiti na gospodarsko obnovu Rusije. V tem slučaju pa t di ne bi imelo nobenega smisla prisilno delo in vse, kar je v zvezi s propagando petiletke, ker bi se potrebovalo samo to, kar more Rusija prebiti. Padel bi tempo, začela bi se normalna evolucija, ki pa je za komunistične metode naravnost smrt. Luknja v Stalinovem računu bi postala evidentna.

Le na slabost Evrope računa Stalin. V tem pogledu pa je napaka njegovega računa, kajti Evropa ima tudi moč, da brani svojo pozicijo. In storiti ji ni treba nič drugega, ko da živi in dela brez ozira na sovjetske eksperimente in že so ti postali v resnici — le eksperimenti.

Med dunajskimi Albanci

Dunaj, 26. februarja. AA. Včeraj je albanski duhovnik Nazim Sandofer zaprosil policijo, naj ga spravi v zaščitni zapor, ker se boji atentata in krvne osvete. Njegov brat je eden izmed tistih albanskih emigrantov, ki jih je policija aprila po atentatu na albanskega kralja.

Denarna sredstva avstrijskega Heimwehra

Ponovna izjava dr. Groderja o poldrugem milijonu, ki da ga je dobil major Pabst od Mussolinija

Innsbruck, 26. januarja. r. Innsbruški meščanski listi so prejeli od znanega voditelja zveze »Andreas Hofer« dr. Groderja izjavo, s katero on ponovno navaja težke obdolžitve proti svoječasemu štabnemu šefu heimwehra majorju Pabstu. Dr. Groder, ki je moral vsled svoje nacionalne zavesti zapustiti Južno Tirolsko, poudarja v tej svoji izjavi, da je že 18. januarja priobčil spomenico, v kateri je dokazal, da je major Pabst prejel od Mussolinija v svrhu finansiranja avstrijskega Heimwehra poldrugi milijon lir. Dr. Groger poudarja po-

novno, da so viri, iz katerih je on to svojo trditve posnel, tako zanesljivi, da lahko doprine dokaz resnice. V nadaljnjem obžaluje, da zainteresirani krogi teh dokazov od njega niso zahtevali. Ta zadnja njegova izjava se predvsem nanaša na osebo deželnega glavarja dr. Stumpfja, ki je svoječasno izjavil, da so vse obdolžitve na račun majorja Pabsta neresnične in da bo zahteval dokazov. V Innsbrucku so izjave dr. Groderja povzročile ogromno senzacijo, ker se major Pabst še nadalje nahaja v mestu.

Kriza brezposelnosti v Nemčiji

Zastopniki delavstva pri predsedniku Hindenburgu

Berlin, 26. februarja. AA. Predsednik Hindenburg je sprejel voditelje treh velikih delavskih zvez ter razpravljal z njimi o položaju delavstva. Politični krogi menijo, da je ta sestanek zelo velikega pomena. Voditelji so opozorili Hindenburga na žalostno stanje delavstva ter zahtevali, naj vlada delavstvu pomaga, kakor poljedelcem, prepreči znižanje mezd in pospešuje znižanje cen. Delavski voditelji so da-

lje razložili Hindenburgu, da je sedanji položaj delavstva zelo nevaren za javni mir in red. Hindenburg je zelo pozorno poslušal izvajanja delavskih voditeljev ter obljubil, da bo skrbno proučil te važne probleme. Delavski voditelji upajo, da bo Hindenburg pozval Brüningovo vlado, naj takoj pomaga brezposelnim in prepreči nadaljnje znižanje delavskih mezd.

Prva redna seja mariborskega občinskega sveta

Maribor, 26. februarja.

Danes ob 18. je bila otvorjena prva mesečna redna seja občinskega sveta. Vodil jo je župan dr. Alojzij Juvan, ki je imenoval za overovalca zapisnika svetnika Petejana in dr. Kieserja. Najprej so se rešile razne tekoče zadeve. V upravnih odbor Mestne hranilnice so se izvolili dosedanjí člani Hraste, Petejan in dr. Strmšek. Snujući se hotelski šoli se je v načelu obljubila pomoč in podpora mestne občine. Kulturni filmi so se oprostili mestnih davšin. Za nadštevne prostore, izposojene državnemu ženskemu učiteljsku, je občina zahtevala od bano-vine najemninsko odškodnino v znesku 100.000 Din. Banovina pa je priznala samo plačevanje 18.000 Din na leto. Zato se je sklenilo zadevo obravnavati še dalje. Sprejme se 20% poravnava s najemnico kavarne »Park« glede najemnine. Občinski svet se je nato pridružil akciji ljubljanskega sveta glede znižanja, odnosno odprave kuluka.

Na poročilo svetnika Stabeja za tretji odsek se je naročilo gradbenemu uradu, da najde možnost za zaposlitev brezposelnih. Vojški grobovi, ki jih je 254, se urede do 31. maja 1932. Maku Kopri, lastniku zemljišča, po katerem se je zgradila dovozna cesta do Mariborskega otoka, ki je zahteval za odkup 65 tisoč Din, se stavi odkupna ponudba v znesku 12.000 Din, sicer se bo uvedlo razlastilno postopanje.

Na poročilo svetnika Stabeja za tretji odsek se je naročilo gradbenemu uradu, da najde možnost za zaposlitev brezposelnih.

Na poročilo svetnika Stabeja za tretji odsek se je sklenilo, da se bodo odslej oddajala slikarska in plesarska dela, če le mogoče, več obrtnikom. Dalje se je dovolila parcelacija posestva Terezije Reiserjeve pri Sv. Magdalen, posestva Julija Glaserja od Meljskega hriba in mestne občine pri Sv. Magdalen. Antonu Macunu se dovoli gradba enonadstropne stanovanjske in trgovske hiše v Gosposki ulici, toda samo s pogojem, da v desetih letih dozida še drugo nadstropje. Da se to zagotovi, se mestna občina vključi s konvencionalno globo 50.000 Din na drugem mestu. Na trgu Kralja Petra se dovoli mestnemu električnemu podjetju postaviti javno električno uro, kakršna je na Glavnem trgu. Dalje se dovoli sprememba regulacijske črte Orožne ulice v toliko, da bo ulica široka samo 13 m namesto 15 m, kakor je bilo poprej določeno. Ob tej ulici bo zidal mestni stavbenik Hubald Nassimbeni trinadstropno stanovanjsko hišo. Prvi mariborski tekstilni tovarni v Melju se dovoli ob Motherjevi ulici in ob Kacijanarjevi ulici zgradba novega tovarniškega objekta, v katerem bo zaposlenih 600 delavcev in ki bo porabila 1000 kilovatnih ur elektrike.

Na poročilo svetnika Pušenjaka za četrti odsek se dovoli odpis občinskih hišno-najemninskih davščin za dobo 6 let novim stavbam Hubalda Nassimbenija in preizdanim tovarniškim objektom Karla Scherzaida v Kopališki ulici. Mestnemu avtobusnemu podjetju se dovoli nabava 40 vrhnih oblek. Mestnemu avtobusnemu podjetju se odpiše vodna naklada 2074 Din, ki se v bodoče sploh ne bo pobirala. Prav tako se odpiše mestni plinarni vodna naklada v znesku 5154 Din. Tudi plinarna se za bodoče oprosti te naklade. Dalje so se dovolile razne zamenjave sveta, razne naknadne parcelacije, napeljave električnega toka raznim podjetjem, prodaje hiš z mestno garancijo, regulacija Razvanjske ceste itd. Zdravstvenemu domu se dovoli subvencija 15.000 Din. Prvemu slovenskemu sportnemu klubu v Mariboru se odobri prošnja za podporo v obliki brezplačne dobave gramoz in dostavitve traktorja za dovoz materiala, kar se cení skupaj na 7730-80 Din. Dovolj se dalje ojačenje plinovoda pod železniškim tirom severno od glavnega kolodvora v znesku 12.000 Din. Podaljša se najemninska pogodba s Hedvigo Pipuš glede transformatorske postaje v hiši na Aleksandrovi cesti 55 za

Jugoslovansko-poljski večer v Varšavi

Varšava, 26. februarja. AA. Liga poljsko-jugoslovanskih društev je imela včeraj v veliki dvorani varšavske občine literarno umetniški večer pod imenom »Poljsko-jugoslovanski živi almanah«. Prireditve so se udeležili tudi jugoslovanski poslanik Branko Lazarevič, višji uradnik zunanjega ministrstva, osebje jugoslovanskega in češkoslovskega poslaništva in mnogoštevilni drugi gostje. Po govoru predsednika lige Kneblevskega je imel predavanje prof. Julij Benešić »Moji tovariši na Poljskem«, za njim pa književnik Osendovski »Srbija v vojni«. Govorjalko.

Po končanem programu se je začel izbran vrnik je posebno poudaril hrabrost srbijskih koncert.

Imenovanja in napredovanja

Beograd, 26. februarja. I. Pravosodno ministrstvo je potrdilo službeni položaj državnega uslužbenca Puncuha Vladimirja, sodniškega pripravnika pri okrožnem sodišču v Mariboru. Nastavljen je v I-8.

Beograd, 26. februarja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na predlog ministra trgovine in industrije napredoval v I-7, prof. na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani Roman Gregl, dozdaj I-8.

Finančna seja za zvezo Slovenije z morjem

Sušak, 26. februarja. k. Predsednik akcijskega odbora in župan Juraj Ružič je sklical sejo finančne sekcije za zgraditev direktne proge med Ljubljano in Sušakom. Finančna sekcija se sestane v Ljubljani 3. marca. Naslednjega dne pa bo seja akcijskega odbora v trgovinski zbornici v Zagrebu. Na tej seji bodo poročali o sklepih finančne sekcije ter o dosedanjem delovanju odbora.

Lastnikom kuponov 7-odstotnega investicijskega posojila 1921.

Beograd, 26. februarja. AA. Lastnike kuponov 7% investicijskega posojila iz leta 1921 opozarjamo, da se začne izplačevanje 19. kupona 15. marca t. l. Poleg blagajne oddelka za državne dolgove in državni kredit pri ministrstvu za finance bodo vršile izplačevanje vse davčne uprave ter Pošta hranilnica v Beogradu s filijalami v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu s podrejenimi poštami ter denarni zavodi, ki so zato pooblaščen. (Iz oddelka za državne dolgove in državni kredit ministrstva financ.

Naša živina na mednarodni razstavi v Milanu

Beograd, 26. februarja. k. Vsoboto odpotuje v Maribor svetnik trgovinskega ministra Jaka Grtašević, da pregleda razstavo živine, ki jo bodo poslali v Milan na mednarodno razstavo. Kot strokovnjak potuje z njim Milorad Petrovič. Izvozniki naše živine se zelo zanimajo za to razstavo. Poleg klavne živine bodo v Milanu razstavili tudi plodno živino.

Velik požar v garaži Srbske obrtniške zadruge

Beograd, 26. februarja. I. Snoči je tik pred polnočjo nastal velik požar v garaži Prve srbske obrtniške zadruge za izdelovanje karoserij. Zgradba je bila lesena in se je radi tega požar s velikim naglasi razširil. Uničil je 5 avtomobilov in en motocikel, ki so jih v garaži ravno popravljali. Pretila je tudi nevarnost, da se bo požar razširil na sosednje zgradbe, a so gasilci to po velikem trudu preprečili. Škoda znaša preko 200.000 Din.

Schober zapuša policijo

Dunaj, 26. februarja. (d) »Weltblatt« napoveduje, da misli zunanji minister in podkanclar dr. Schober v kratkem podati ostavko na mesto policijskega predsednika. Kot kandidat za naslednika se imenujejo sekcijski načelnik dr. Seidel, sekcijski načelnik D' Elvert in sedanji centralni inšpektor dvorni svetnik dr. Skubl.

Grški državni nameščenci grozijo s stavko

Atene, 26. februarja. n. Zaradi nevarnosti, da bi državni nameščenci prišli stavkati, je Venizelos sklenil izvesti mobilizacijo železničarjev in poštarnih nameščenov. Na ta način namerava onemogočiti namero državnih nameščenov, da bi se namreč solidarizirali z »raskimi delavci. Venizelosov sklep odobravajo tudi opozicijske stranke.

Pustošenje snežnih plazov

Zeneva, 26. februarja. AA. Snežni plazovi so napravili v več švicarskih krajih silno škodo. Včeraj je ogromen snežni plaz zasul cesto pri vasi Quimet in zajel bližnji potok. Prestrašeno prebivalstvo je zbežalo v živino v gore. V planinski koči na Zermattu je 70 angleških turistov iz Londona, ki ne morejo naprej.

Drobiž z vsega sveta

London, 26. februarja. AA. Dopolnilnik »Daily Mail« poroča, da je Rusija kljub velikemu pomanjkanju, ki vlada tamkaj, v stanju organizirati armado 17 milijonov ljudi za pohod proti Evropi. Bivši častnik sovjetske armade, ki je pred kratkim zbežal iz Rusije, je dopisniku »Daily Mail« dejal, da so v sovjetski armadi možje in žene in da so vsi izvrstno oboroženi. Sovjeti vežbajo na milijone vojakov za boj proti Poljski, baltskim deželam, Finski in proti Romuniji. Častnik je končno rekel, da je Rusija v stanju mobilizirati v enem tednu 3 milijone vojakov.

Tripolis, 26. februarja. AA. Mednarodni sejem bo otvorjen 8. marca. Za velesejma bo Tripolis obiskal italijanski prestolonaslednik.

Melbourne, 26. februarja. AA. Na letališču Seymour se je ponesrečilo vojaško letalo. Oba pilota sta se ubila. Letalo je letelo s hitrostjo 180 milj na urc.

Incident med Poljsko in Rusijo

Varšava, 26. februarja. AA. Pat poroča: Poljski poslanik v Moksvi je 25. t. m. po nalogu ministrstva za zunanje zadeve izročil sovjetski vladi in komisarijatu za zunanje posle izjerno noto poljske vlade o tem, da je bila v poslopu poljskega poslaništva v Moksvi aretirana oseba, ki je izjavila, da je poštni uradnik in ki se je legitimirala z izkaznico GPU-ja. Ta oseba je bila prijeta v trenutku, ko je hotela vdreti v zasebni delovni kabinet poljskega poslanika Pateka, ki je bil odsoten. Noto opisuje ta dogodek podrobno in zahteva satisfakcijo ter jamstva, da se taki dogodki več ne ponove.

Ratifikacija poljsko-nemške trgovinske pogodbe

Varšava, 26. februarja. AA. Zunanje-politični odbor poljskega Sejma je ratificiral nemško-poljsko trgovinsko pogodbo. Politični krogi upajo, da bo ta ratifikacija omilila napetost med Poljsko in Nemčijo. Pogodbe še niso predložili nemškemu državnemu zboru. Nemške agrarne stranke se ratifikaciji zelo protivijo, industrijski krogi pa so zanj.

Poljsko društvo za mir

Varšava, 26. februarja. AA. Pat poroča: Na pobudo francoskega pisatelja Andréja Chéradama se je ustanovilo poljsko društvo za mir na podlagi zaštite mirovnih pogodb po vzoru takih društev, ki obstoje že v Franciji, Jugoslaviji in Romuniji. Ustanovni seji so prisostvovali zastopniki političnih skupin vlade in opozicije ter so soglasno poveljali pobudo za ustanovitev tega društva. V pripravljalni odbor so prišli najuglednejši zastopniki sejma in senata tako iz vladnih kakor tudi opozicijskih strank.

Pisemski atentat na predsednika berlinske policije

Berlin, 26. februarja. AA. Policijski predsednik Zörgiebel je prejel včeraj pismo, ki ga je predal kriminalnemu oddelku, kjer so ugotovili, da je bil nanj pripravljen atentat.

Ko so namreč to pismo odprli, je bruhnil iz njega velik plamen, ki pa ni nikogar poškodoval. Policija išče skrivnostnega pošiljalca.

Oustricova afera

Pariz, 26. februarja. AA. Bivši minister Chéron, član senata, je dobil včeraj baš v trenutku, ko je hotel z vlakom odpotovati v svoje volilno okrožje, poziv preiskovalnega odbora v Oustricovi aferi, naj pride kot priča na zaslišanje. Chéron je takoj odgodil potovanje, vendar je predal pismeno prižombo predsedniku senata Doumergueu, v kateri je protestiral zoper tako brezobzirno ravnanje policije.

Avtobusni promet Pariz-Varšava

Varšava, 26. februarja. d. Poljski listi javljajo, da je bila podpisana poljsko-francoska pogodba o uvedbi avtobusnega prometa med Varšavo in Parizom preko Berlina. Avtomobilni promet se odpre 27. aprila.

Ljubljanski mestni proračun

Proračun izkazuje v rednem in izrednem prometu 97 milijonov Din izdatkov.

Ljubljana, 26. februarja.

Mestno knjigovodstvo je izdelalo načrt proračuna za leto 1931., ki izkazuje:

Potrebnosti

Splošna mestna uprava (v milijonih dinarjev, v oklepajih podatki za leto 1930)	9.2 (8.7)
Mestna poslopja in zemljišča	3.4 (4.1)
Občinske davščine, takse in drugi stroški	5.7 (6.35)
Občinska posojila	6.3 (4.8)
Ceste, ulice in trgi	9.8 (10.6)
Socijalno skrbstvo	5.1 (4.95)
Zdravstvo	1.8 (1.4)
Solstvo	4.1 (4.15)
Znanost, umetnost in prosveta	0.6 (0.2)
Prenesen delokrog	2.1 (0.6)
Mestna delavska zavarovalnica	0.6 (0.5)
Raznoterosti	2.0 (2.1)

Pokritje

Splošna mestna uprava	0.04 (2.1)
Mestna poslopja in zemljišča	3.1 (3.1)
Hranilne vloge in vrednostni papirji	0.08 (0.06)
Občinske davščine, takse in drugi dohodki	36.6 (32.7)
Občinska posojila	3.0 (2.5)
Ceste, ulice in trgi	4.7 (4.6)
Socijalno skrbstvo	3.3 (0.3)
Zdravstvo	0.45 (0.44)
Solstvo	0.5 (0.5)
Mestna delavska zavarovalnica	0.6 (0.6)
Raznoterosti	0.3 (0.3)

Potrebnosti v rednem prometu znašajo skupno 50.590.868 Din, pokritje pa 49.494.199 Din, tako da znaša primanjkljaj 1.096.669 Din.

Potrebnosti v izrednem prometu znaša Din 46.454.703, pokritje pa 36.664.639 Din, tako da znaša primanjkljaj, za katerega bi bilo najeti posojilo 9.790.063 Din.

Nova kazenska zakonodaja

Namestnik višjega državnega pravdnika dr. Munda o sodni praksi.

V društvu »Pravniki« je imel danes namestnik višjega državnega pravdnika dr. Munda ob lepi udeležbi članstva zanimivo predavanje o sodni praksi glede na novo kazensko zakonodajo. Nova kazenska zakonodaja je znatno izpremenila celotno sliko kazenskega pravnostnega sistema. Izprememba stvarne pristojnosti pri posameznih kaznivih dejanjih je znatno obremenila okrožna, razbremenila pa okrajna sodišča.

Predavatelj je uvodoma govoril o kazenski terminologiji in je bil mnenja, naj bi se v uradnem poslovanju rabili zgolj termini, ki jih rabi službeni tekst zakona. Službeni tekst pa je le oni, ki ga rabijo »Službene novine«. Pravilno je torej rabiti besede »obtožnec«, ne pa »toženec«, »priznatni tožilec«, ne pa »tožitelj« ali »tožnik« itd.

Za štetje kazni na svobodi pozna kazenski zakon le edince: leta in mesece, za zapor in strogi zapor do 3 mesecev pa tudi polne dni, t. j. poleg mesecev tudi dni, n. pr. 1 mesec in 10 dni. Iz navedenega sledi, da je nedopustno določiti takšne kazni na dele leta, ker se računa leto po koledarskem času.

Matematični kazenski zakoni načeloma nimajo retroaktivne moči. Ako pa je bil po izvršenem kaznivem dejanju izpremenjen kazenski zakon, ki redno uporablja milejši zakon. Ta odredba, ki jo ima tudi naš zakon, sloni na domnevi, da temelji novejši zakon na prosvetljenejših načelih kakor stari.

Zelo zanimiva so bila predavateljeva razglabljanja o denarni kazni. Moderna kazenska zakonodaja stremi za tem, da se denarna kazen kot pokaznično sredstvo čim izdatnejše uporablja. Denarna kazen je za lažja kazniva dejanja najprikladnejša kazen. Na eni strani ne iztrga obsojenca rodbini, na drugi strani pa prihrani državi stroške izvršitve kazni. Moderna

zakonodaja poudarja načelo proporcionalitete med denarno kaznijo in obsojenčevim imovino. Glede višine denarne kazni pušča zakon sodniku svobodno noke; določa le, da ne sme biti manjša od 25 Din. Možnost čim izdatnejše uporabe denarne kazni je kazenski zakon razširil zlasti s tem, da dovoljuje odlog denarne kazni do 3 mesecev.

Kljub temu, da omogoča kazenski zakon čim izdatnejšo uporabo denarne kazni, je bilo v tudi preteklem letu število kratkodobnih kazni na svobodi precej znatno. Zeleti bi bilo, da bi se v bodoče zamenjale te kazni z denarnimi, kjer to zakon dopušča. Denarne kazni niso ne le v interesu obsojencev, temveč tudi v interesu države.

Seja novomeškega občinskega sveta

V ponedeljek 23. februarja ob 5. uri pop. se je v mestni posvetovalnici vršila redna seja mestnega občinskega zastopa. Vodil jo je župan dr. Josip Režek.

Uvodoma je poročal, da je bil občinski proračun radi novih davščin odstopljen finančnemu ministrstvu.

V smislu okrožnice banske uprave je bil izvoljen za obč. blagajnika upokojeni šol. upravitelj g. Martin Matko.

Sklenilo se je prispevati k občinskemu kmetijskemu skladu v smislu okrožnice kr. banske uprave 1% vseh za letošnih obdobjih izdatkov, kar znaša Din 11.456, ki jih je mestna občina že izplačala.

Istotolik bo prispevek k skladu za olajšavo bede in pomoči brezposelnim, kar oboje bo občinski proračun obremenilo za 2% v okroglem znesku 23.000 Din.

V občinski zvezo se sprejmejo: Marjeta Zlogar in Martin Hočevar iz Kandije, Grifar Frančiška iz Zabje vasi, Ivan Krašovec iz Novega mesta, dočim se prošnja za Konrada Zieglerja zavrne.

Higijenski zavod v Ljubljani prosi za priključitev Regerce vasi na mestni vodovod. Sklene se priključek dovoliti pod sledečimi pogoji:

Napeljavo izvrši na svoje stroške Higijenski zavod. Vsak hišni posestnik si mora nabaviti vodo v hišo, javnih iztokov mestni obč. zastop ne dovoli, ker ima v tem že preslabe skušnje. Poleti, ko včasih še Bršljino težka prede za vodo, so po vaseh odpirali javne iztoke, vodo razlivali, plačati pa so jo vsi branili. Vsi, ki se bodo z vodo koristili, jo bodo primerno tudi plačevali. Mestna občina si pridrži tudi pravico, da sme vodo zapreti, če bi je zmanjkovalo.

Odcep od glavne cevi bi se izvršil v Gotni vasi na križišču drž. ceste in kolovoza v Regerce vas.

Iz mestnega gozda za Cegelnico se proda logaški lesni tvrdki Hodnik in Vovk 1190 m³ lesa, za katere je izdano sečno dovoljenje. Na tozadevni razpis so došle tri ponudbe. Oddalo se je najboljšemu ponudniku za 125.000 Din. Polovica je plačljiva takoj, ostanek 31. marca tega leta.

Tvrda sme delati v gozdu le do 30. aprila. Kolikor lesa se bo posekalo, se ga mora tudi obtesati, na vrhovih mora biti saj na enem koncu potegneno lubje in trske morajo biti do določenega dne popravljene. Vozl se lahko po mili volji tudi kasneje, s sečnjo pa se sme nadaljevati šele 1. septembra.

Računski zaključek za poslovno leto 1930 sta pregledala odbornika gg. Martin Matko in Ludovik Puš. Prvi je podal tozadevno poročilo, ki ga je mestni obč. zastop osvojil.

Po proračunu so znašale potrebnosti za preteklo leto 906.894 Din, za katere je bilo kritja le Din 442.466, torej skoro polmilijonski primanjkljaj. Natančno tozadevno poročilo prinesemo v nedeljskem »Jugoslovanu«.

Podjetje Josip Kos namerava uvesti občasno prevažanje na progi St. Jernej—Kostanjevica—Krško in prosi za avtobusno koncesijo. Se je pozdravljalo.

Odkloni se prošnja občine Trebnje za podelitev treh sejmov.

Pri licencovanju bikov, ki se bo vršilo 24. aprila za vse tri naše sodne okraje: Novo mesto, Trebnje, Žužemberk, določi mestna občina premijo 500 Din za najlepšo žival.

Novomeška občina je samostojna zdravstvena občina, sosedna Šmilhel-Stopiče pa tudi. Sporazumno se za letos nastavi skupnega zdravnik in prispeva mestna občina zanj v sorazmerju s

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

700.000 ZAVITKOV ELIDA SHAMPOO
PRODANIH V ZADNJEM LETU!

DOKAZ NJEGOVE PRIJUBLJENOSTI!

700.000 zavitkov Elida Shampoo med 13 milijoni prebivalcev Jugoslavije! Vsak 20. prebivalec uporablja torej Elida Shampoo.

La negovanje las

ELIDA SHAMPOO

število prebivalcev, največ pa eno tretjino stroškov.

V tajni seji se zviša pomožni občinski uradnici J. Jarčevič plača na 1000 Din mesečno.

Imenovanje četrtega stražnika se odloži. Preskrbovalni prispevek za nedoletnega Marjana Küssela se na predlog kr. banske uprave zviša na 200 Din mesečno in to za eno leto.

Slednjič se odbije prošnja Helene Strnad za oprostitve tržnine in prošnja Draga Hadla za oprostitve pasje takse. Enako se zavrne več prošelj za podporo in ob sedmih zvečer je seja zaključena.

Tujsko-prometna razstava v Ljubljani

Organizacijski načrt tujskoprometne razstave je izgotovljen. Tujskoprometni razstavi bo priključena tudi kmetijska razstava, to pa zlasti iz razloga, da se pritegne na razstavo podeželske kroge. Jesenska razstava bo obsegala Tujskoprometni del in Kmetijski del.

Tujskoprometna razstava pa bo razdeljena: 1. v propagandni oddelek; 2. v strokovno poučni oddelek; 3. v higijeno gostilničarskih in hotelskih obratov; 4. oddelek domače umetnostne obrti, narodne noše; 5. historična razstava in literatura; 6. razstava slovenskih mest, ki jo organizira mestna občina ljubljanska in 7. umetniška razstava pokrajinskih slik.

Tujskoprometni razstavi bo še priključen splošni trgovski oddelek, kjer bodo naše trdke razstavile predmete, ki jih potrebuje hotelstva in gostilničarska obrt: živila, jedilni pribor, porcelan, steklo, kuhinjske potrebščine, tekstilni izdelki, hladilne naprave, ogrevalne

naprave, telefonske in svetlobne naprave, kopalnice, glasbila, sodi itd.

Tujskoprometna razstava bo nameščena v petih razstavnih paviljonih in obsegala ca 3000 m² prostora. Razstava bo vsekakor impozantna in bo dosegla velik uspeh, če jo bodo podpirali vsi zainteresirani krogi, zlasti letoviške občine, letoviška podjetja, paroplovne družbe, sportna in turistična društva, tujskoprometne organizacije, direkcija državnih železnic in ona pošte in telegrafa itd.

Kmetijska razstava bo obsegala razstavo kmetijskih proizvodov, zlasti vino v sodih in buteljkah, brezalkoholne pijače, mlekarstvo in sirsarske izdelke, sadje, sočivje in med. Drugi del kmetijske razstave bodo tvorili moderni kmetijski stroji in orodje. Da se še bolj dvigne zanimanje naših podeželskih krogov za jesensko razstavo, se bo priredila morda tudi razstava plemenske živine.

TRDNO ZDRAVJE — MLADOST — DOLGO ŽIVLJENJE!

Kdo ne hrepeni po teh najdražjih človeških dobrotah, ki jih ne odtehta nobeno bogastvo? Vi, ki posedujete te zaklade, ali ste že katerikrat pomislili, da jih lahko naenkrat zgubite? Ne čakajte tega usodnega trenutka, bodite vedno na oprezu. Najboljši Vaš zaščitnik je RADENSKA ZDRAVILNA VODA. Pijte jo redno vsak dan!

819

Ouida: Farnmor

Roman

11

»Nevarna!« se je zasmejal zaničljivo Farnmor. »Hvala Bogu, meni ni bila še nobena ženska nevarna.

Nato je prekinil ta pogovor ter se razgovarjal s svojim mladim gostom o dnevnih dogodkih, dokler ni mladi mož vstal in zahvaljujoč se odšel. Toda komaj je Valdor zaprl vrata za seboj, je vzel Farnmor v roke list papirja z grbom na čelu, še enkrat prebrat iz Vernoneauxa došli listek in odgovoril, da se odzove vabilu.

6

Grad Vernoneaux je stal s svojimi sivimi koničastimi stolpi na samem kakor grad zaklete kraljične sredi burgundskih gozdov in vinogradov.

Globoka tišina je kraljevala okrog njega, samo peketanje ognjevih konj je odmevalo po okolici, ko se je Farnmor pripeljal v Vernoneaux z lovskim kolesljem, ki so mu ga poslali nasproti. Ko je prispel na gozdno zaseko in zagledal sivo pročelje mogočnega gosposkega gradu, je prijezdila od nasprotne strani vrsta jezdecev na grajsko dvorišče.

»Aha, prišel sem ravno o pravem času za obed,« je pomislil, ko je opazoval od daleč jahačico, ki je silno spretno vodila konja in dražestno na njem sedela. Pre-

den je skočila s sedla, je spodbodla konja, da se je visoko vzpel na zadnje noge. Vendar pa ni mogel ugotoviti, kdo je bila drzna amazonka, ker je bil še predaleč od gradu.

Konjarji so peljali konje v hleve in tedaj se je oglašil zvonec, v znamenje, da je prišel čas, ko se je treba preobleči. Tedaj je tudi Farnmor privozil na dvorišče.

Ker so bili vsi gostje zaposleni s toaletto, se je tudi on podal takoj v svojo sobo, ki mu jo je odkazal hišnik. Med potjo je šel mimo galerije, ki je bila od pamtveka odkazana damam. Iz neke sobe je stopila na hodnik čedna, rjavolasa sobarica in rekla neki drugi služkinji: »Teci in takoj prinesi rdečih kamelij iz toplic. Gospa hoče imeti pristne cvetlice. Ah, draga moja, kako muhasta je ta markiza Vavasour!«

To ime je bilo prvo, ki ga je slišal v Vernoneauxu, in komaj je zadelo njegovo uho, se ga je polotilo kesanje, da je prišel semkaj, namesto da bi odpotoval v Baden. In bil je mož, ki ga niso nikoli nadlegovale slutnje ne kesanje. Kesal se je, da ga je semkaj privedla želja videti v obličje belega domina onega večera na plesu. Zgodilo se mu je prvič v življenju, da je ženska tako učinkovala nanj in ta misel ga je jezila. In vnovič se je v njem zbudil odpor proti lady Vavasour, zlasti ko je slišal sobarico, zahtevajočo kamelije za svojo gospo. Morda se je spomnil dame s kamelijami, ker se mu je lady Vavasour hkratu predložila kot brezsrčna koketka, ki jo smeš občudovati, toda se je moraš istočasno čuvati. Primerjal jo

je japonskemu bezgu, ki zastrupi onega, ki vzame v roko zavratno cvetlico. Sam si ni vedel razložiti, zakaj se je zbudil v njem odpor in nezaupanje do lady Vavasourjeve. Morda je bil nagon, ki ga je svaril pred njo, da jo je primerjal s strupeno cvetlico.

»Kateri gostje so v gradu? ali veš Diaz?« je vprašal Farnmor svojega služabnika, ko se je preoblečel. Urni, prozni lakaj je z neprimerno spretnostjo izbral kratki čas, ki ga je prebil med svojimi tovariši, za poizvedovanja. Tako je mogel ustreči svojemu gospodu in mu nastereti skoraj polnoštevilno imena gostov. Izvzemši nekatere cerkvene dostojanstvenike in markizo Vavasourjevo, je poznal vse.

Dvorane so bile še prazne, ko je prišel doli. Z nestrpnimi občutki, ki se navadno polaste vsakogar, ki pride v tujo, dasi prijateljsko hišo, kjer se namerava nastaniti za daljši čas, je Farnmor sedel na divan. Bil je obrnjen s hrbtom proti vratom, vodečim na teraso. Bel psiček, ki ga je že poznal, mu je skočil v naročje in stresal v pozdrav srebrne kraguljčke svojega ovratnika.

Igral se je z ušesi razvajenega štirinožnega hišnega ljubljence, toda bil je tako zatopljen v misli, da ni slišal tikanja na bližnji omari stoječe ure, ki je kazala devet, ne korakov, bližajočih se s terase. Tudi ni videl postave, ki je stala na pragu v medli večerni luči.

»Dober večer, mylord! Premišljuje o cigankinem prerokovanju ali o belem dominu? Ali vas pa morda nadleguje spomin na voltursko spletko?«

Jadranski Stražarji

V Jugoslaviji imamo eno edinstveno splošno narodno organizacijo za obrambo in pospeševanje našega morja. »Jadranska Straža« s svojimi Stražarji obrača čelo proti zapadu. Na drugi strani Jadranskega morja pa se kopirajo organizacije jadranske propagande, tako, da je nekdo ugotovil, da razpolagajo Italijani z večjim številom raznih sekcij, podoborov itd., kakor je sploh Italijanov v Dalmaciji. Ta afont proti našemu morju se zgoščuje z dneva v dan. Poborniki te sistematične akcije postajajo vedno jači in nevarnejši.

Jugoslovani, ne pozabite, da razpolagajo Italijani s sledečimi organizacijami, ki vodijo brezobzirno propagando za »osvobodjenje« Dalmacije in ujedinenje k materi Italiji: Lega Nazionale (danes se imenuje Lega Culturale in se pri nas lahko svobodno razvija po mili volji), Dante Alighieri, Pro Dalmazia, Coscienza Adriatica, Pro mare nostro, Comitati di azione dalmatica, Associazione volontari di guerra, Gruppo di azione Dalmazia per le scuole italiane, Società Dalmatica di Storia patria, Nicolò Tommaseo, Associazione di irredenti dalmati, Dalmazia, Comitati di giovani, Lega navale, Ente nazionale adriatico, Garibaldi itd. itd.!

Kdor pozna metode in aktivnost vseh teh nešteti organizacij z milijoni članov, ki jih v polni meri podpirajo vse politične in vojaške oblasti, ta mora razumeti važnost in živo potrebo, da se tudi naša obala srne in utrdi s silami, ki bodo po pogumu, če ne po številu v stanu vsakega grabežljivca poučiti, da je Dalmacija naša bila, je in ostane! Zato zavedni Jugoslovani, vsi v to viteško organizacijo, ki je bistvo jugoslovenskega nacionalizma. »Jadranska Straža« mora tudi v naši ožji domovini prodreti do zadnjega sela! Rolf.

— Beograd kot mednarodno kongresno mesto. Dne 22. t. m. je imela Mednarodna zveza duševnih delavcev v Parizu odborovo sejo. Poleg Francozov, Angležev, Holandcev, Čehov in Avstrijcev je zastopala Slovence ga. dr. Melita Pivec-Stelč, tajnica ljubljanske sekcije Jugoslovenske zveze duševnih delavcev. Iz raznih motivov se je sklenilo, da to leto še ne bo kongres v Beogradu, ampak v Ženevi v drugi polovici julija. Razpravljalo se je o zmanjšanju delovnih ur, oziroma dni ter o resoluciji za svetovni mir.

— Pomišelj pod Krimom. Kot nadaljni predavatelj na naši ljudski univerzi v Šoli je 22. t. m. predaval strok. tajnik g. Katol. Bilo je 65 poslušalcev, ki so poslušali o sadjarstvu. Popoldne istega dne so fantje in dekleta igrali na šol. odru »Tri sestre«. Plakati so privabili obilo poslušalcev. Igralci so igro rešili po splošni sodbi še boljše kot »Divjega lovca«. Veselje je pač tu, kakor tudi pri podpisanih, ker čisti dohodek se je poklonil šol. odru. S tem zneskom se je poplačal zadnji dolg. Ob tej priliki se moram zahvaliti vsem darovalcem naše fare za nesebično požrtvovalnost in dajanje šol. odru. V prvi vrsti se moram zahvaliti gospodarjem Jakobu Modicu iz Bresta, Ivanu Mavču, Urhu in Jožetu Persinu iz Tomišlja, ki so žrtvovali toliko, da brez njihove pomoči oter ne bi bil urejen. Splošna požrtvovalnost in zmisel za napredek vidoma napreduje in tko bodi nadalje. Ustanovni občni zbor sokolske čete 1. o 26. marca po farni maši v Šoli. — Fr. Belin, šol. upravitelj.

Pomagajte strtemu očetu narodnega mučenika

Ljubljana, 26. februarja.

Včeraj popodne je prispel iz Trsta v Ljubljano oče pokojnega Frana Marušiča, ki je bil ustreljen lani še s tremi žrtvami v Bazovici, da najde kruha med nami zase in za svoje otroke, od katerih ima najstarejši otrok 9 let, najmlajši pa 7 mesecev. Oče Frane Marušič je bil na dan svoje aretacije odpuščen po dolgoletni in vestni službi iz banke v Trstu na zahtevo policijske kvesture, obenem pa je bila izdana prepoved, da ga nobeno podjetje ne sme sprejeti v službo. Tako je bil radi tega, ker je vzel siva v narodnem duhu, vržen na cesto brez oporave in pokojnine. Druge službe radi prepovedi ni dobil, dovoljenja za izselitev mu niso dali, tako da je bil primoran pod pritiskom prodati vse svoje premoženje pod polovično ceno in se izseliti k prijatelju v hlev, kjer je z otroci prebival najhujšo zimo. Duševno strtemu in materialno uničenemu so po 10-mesečnem trpljenju izdali dovoljenje za izselitev v Jugoslavijo in tako je včeraj prispel z ženo in 4 nedolžnimi otročki v starosti 9, 6, 2 let in 7 mesecev sredi zime v Ljubljano. Najstarejšega sina, ki mu je pomagal vzdrževati družino, je pustil v trdi kraški zemlji, ki jo je moral sin namočiti z lastno krvjo, starši bratje in sestre pa s solzami, da so mu tuje laže kopali grob in s petami zravljali gomilo, da bi nihče ne vedel, kje počiva to srce, ki je darovalo vse za svojo rodno grudo.

G. Marušič se je začasno nastanil v hotelu Tivoliju in prosimo, naj se javijo podjetja, ki bi bila voljna sprejeti ga v službo, v našem uredništvu ali pa direktno pri njemu. Prav tako prosimo, naj se javijo hišni posestniki, ki bi bili voljni sprejeti ga v dvosobno stanovanje po nepretirani ceni.

Jz Dravske banovine

d Službeni list kr. banske uprave Dravske banovine št. 14. z dne 26. februarja 1931. ima sledečo vsebino: Zakon o konvenciji med kraljevino Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo, Poljsko, Romunijo in Češkoslovaško za ureditev različnih kategorij pokojnin in o konvenciji med kraljevino Jugoslavijo, Avstrijo, Romunijo in Češkoslovaško za ureditev pokrajinskih, občinskih in distriktnih pokojnin; Objave banske uprave o občinskih trošarinah, ki jih bodo pobirale občine v letu 1931.; Razne objave iz »Službenih novic«.

d Pisarna sreskega cestnega odbora se nahaja v Ljubljani za Kresijo (Mayerjeva hiša II. nadstropje), levo. Vhod ob Ljubljani. — Urađuje se vsaki dan razun nedelj in praznikov od 8. do 14. ure. 708

d Belokranjsko učiteljsko društvo zboruje v soboto 7. marca ob 11. uri v Črnomlju. Na dnevnem redu sta poleg običajnih poročil predavanje dr. Mirana Kaina o zadružništvu in tov. Bogdana Jurančiča o delovni šoli. Udeležba — zadeva stanovske dolžnosti.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

Obleke in klobuke kemično čistil, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Vreme. Barometer je kazal včeraj v Ljubljani 769,3, termometer —1,2, relativna vlaga 80%, smer vetra SW, oblaknost 8, popoldne se je zjasnilo. V Mariboru je kazal barometer 767,6, termometer —2, relativna vlaga 90%, smer vetra SSW, oblaknost 10. Snežilo je v Beogradu (do 7 ure 0-6 mm). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 5, najnižja —2,6. V Mariboru 2, v Zagrebu —2, v Beogradu —2, v Sarajevu —3, v Skoplju 0 in v Splitu 2.

Ljubljana

Petek, 27. februarja 1931., Leander. Pravoslavni: 14. februarja, Avksentije.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

■ Sokol Ljubljana II priredi danes 27. t. m. ob 20. uri na Realki predavanje br. Vladimira Kravosa »O Japonski — deželi solnce«. Predavanje bo opremljeno s skioptič. prevajanjem pokrajinskih slik. Vabimo vse članstvo, prijatelje, posebno pa mladino in njih roditelje k predavanju, ki bo zelo zanimivo.

■ Uduženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov-Sekcija Ljubljana ima svoj XII. redni občni zbor na soboto 14. marca ob pol 20. v svojem lokalu na Kongresnem trgu 1/II.

■ Občni zbor Uduženja rezervnih avijatikov, oblastni odbor v Ljubljani, bo v nedeljo 1. marca t. l. točno ob 9. dop. v prostorih Aerokluba v Kazini. Članstvo naj se obnega zbora polnoštevilno udeleži.

■ Koncert Pavle Lovšetove. Ljubljansko koncertno publiko opozarjamo, da so vstopnice za koncert ge. Pavle Lovšetove, ki bo v petek, 6. marca ob 20. uri v Filharmonični dvorani, že v predprodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Spored koncerta je izredno zanimiv;

Jz drugih banovin

Afera bitoljskega veleodera

Poročali smo že o veleodruhu Nikolu Stojčeviću iz Bitolja, ki je odiral ljudi kar na debelo in si na ta način pridobil milijonsko premoženje. Afera tega skopuha je postala po zadnji preiskavi pravcata senzacija za ves Bitolj in okolico. Na zahtevo vardarske finančne direkcije v Skoplju je sodišče zaplenilo skopuhovo premoženje, ker ni plačal 1.486.000 Din za davke, od svojega dobičkosnega, ne ne oblastno dovoljenega obrata. Ko so kontrolirali skopuhove knjige, so ugotovili, da je Stojčević obratoval s kapitalom poldruga milijona Din. Za leto 1929 je pa prijavil oblastem samo 750 tisoč Din. Za leto 1930 pa okroglo 800.000 Din. Zaslili so tudi nekatere njegove žrtve, ki so dokazale, da je skopuh zahteval od 14—24% obresti za izposojene vsote. Mnogi so mu pa plačali tudi 24—150% in neki trgovec celo 259% obresti za posojeno vsoto.

Tajna groba v gozdu

Učitelj Jovan Kontić iz Savince pri Gornjem Milanovcu je vnet lovec. Šel je na lov tudi nedavno na dan vseh mrtvih. V gozdu v neki goščavi je našel nad gomilo prižgano svečico. Ko se je učitelj ozrl, je zagledal še znanega mu seljaka in ga je vprašal, kaj počneja ta dan v gozdu. Seljak je učitelju pojasnil zgodbo o grobu sredi gozda. Povedal je, da so na tem mestu v gozdu, ki je njegova last, pokopali leta 1915 nekega oficirja poročnika, ki je poginil v borbi. Neki vojni invalid, ki je bil navzoč, ko so na tem mestu oficirja pokopali, je učitelju izjavil, da je sovražen pred evakuacijo prodiral v te kraje. Pri tem je bil smrtno zadet na svojem belcu mlad poročnik, za katerega nihče ni vedel, kdo je. Truplo je ležalo 3 dni nepokopano, čuval je 3 dni in 3 noči, ne da bi pokusil ponujane mu krme, njegove bele. Četrli dan so oficirja pokopali. Po vasi so se raznesle celo vesti, da je ubiti oficir sin nekega vaščana starega Čiče Ivana, kar je starca, ko je zvedel o tem, tako prevzelo, da je zblaznel in kmalu nato umrl. Izkazalo se je pa, da je njegov sin še živ in zdrav na fronti. Kdo je pa ubiti oficir, je ostala tajna. Seljaki so našli v žepu mrtvega oficirja fotografijo, na kateri so trije mladeniči, ki so si podobni. Mogoče so

sodelujejo poleg odlične umetnice njena hčerka Majda (sopran) ter konservatorista Lipovšek (klavir), Pfeifer (violina). Cene običajne koncertne.

■ Drž. konservatorij. Javna produkcija, ki je bila napovedana za nedeljo 1. marca t. l. se preloži na kasneje.

■ Pevski zbor Glasbene Matice! Danes ob 20. uri vaja mešanega zbora.

■ Sentjakovski oder ponovi v soboto 28. februarja in v nedeljo 1. marca izvrstno veseligr iz življenja mladega osmošolca »Extempore«, ki je imela pri vseh dosedanjih predstavah lep uspeh. Rezervirajte si vstopnice v predprodaji v trgovini g. Miloša Karničnika na Starem trgu. Začetek vsakokrat ob 20-15.

Meinl

Tvrda

Julio Meinl d. d.

Ljubljana, Šelenburgova 3

priredi v petek, 27. t. m. popoldne in v soboto, 28. t. m. ves dan slavnostno poskusno kuhanje čaja, na katero se slavno občinstvo najvljudnejše vabi.

Vsak srčno dobrodošel!

■ Zabavni večer priredijo 28. februarja oficirji Ljubljanskega garnizona v vseh prostorih Tabora. Na to prireditev se vabijo vsi, ki imajo permanentno vabilo za obisk oficirskega doma. Začetek ob 21. uri. Odbor.

■ Vajeniško predavanje. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi v ponedeljek 2. marca ob pol 7. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani, Krevov trg XIV, vajeniško predavanje. — Predava g. Milko Krapež, podnačelnik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani o temi: »Telovadba vzgojni smoter narodove« (nadaljevanje). Vstopnine ni. Vabljeni so tudi obrtniški mojstri in pomočniki.

■ Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola. S sodelovanjem Češkoslovenske obce uprizori prvo lutkovno predstavo za odrasle, v nedeljo 1. marca t. l. ob 8. zvečer. Fantastična igra v 8. slikah »Zdravnik, smrt in vrag«. Spisal Fran Poci. Vabimo vse prijatelje lutkovne umetnosti. Zdravo!

Maribor

m Mladi ljubljanski literati v Mariboru. V petek, dne 6. marca bo v Ljudski univerzi nastopilo sedem mladih ljubljanskih literatov. Citati bodo svoja dela, pesmi, prozo in eseje. Zanimanje za ta nastop je precejšnje.

m Mariborska nočna lekarniška služba. Dasi ima Maribor z okolico krog 50.000 prebivalcev, ima nočno službo vedno samo ena lekarna, in to po teden dni. Če ima službo lekarna »Pri sv. Antonu« v Frankopanovi ulici, pomeni to za prebivalce Melja, Košakov, Krčevine itd. izgubo 1 do 1 in pol ure ali pa še več, enako

bratje in je oni v uniformi umrl oficir. To fotografijo je pred dnevi objavila beogradska »Politika« in mogoče bo kdo poznal fotografirane mladeniče in tako razkrij tajno grobo v gozdu pri Gornjem Milanovcu.

Čez noč milijonarka

Ze nekaj dni zanima Čurut in okolico zadeva o milijonski zapuščini, ki naj bi pripadla neki 70 let star ženi. To je neka Persa Kalenč iz Čuruta. Živela je zadnja leta osamljena od milosti nekih svojih sorodnikov. Mož, ki je umrl, ji ni zapustil premoženja in odšla je po moževi smrti k sinu v Ameriko. Temu pa menda ni šlo predobro v deželi dolarjev in postal je mater zopet domov in ji zagotovil mesečno podporo. Sin obljube ni držal in ji je poslal samo nekajkrat po 10 in 20 dolarjev.

Kalenčeva je pa imela brata Kosto, ki se je pred 40 leti izselil v Srbijo in odprl trgovino v Vranju. Prekrstil se je tudi v Kosto Krstića. Kupil je v družbi z nekim tovarišem zemljišče, na katerem je neki holandski inženjer slučajno odkril v nižjih plasteh premog in asfalt. Začeli so pridobivati premog. Premogovnik se je razvil in donasal lastnikom milijonski dobiček. Po vojni je Kostiću umrla žena, pred 6 leti je umrl pa tudi on, toda brez dedičev. Solastniki so že upali, da bo Kostićev delež 20.000.000 Din zapadel, ko so našli pravo dedinjo, Kostičevo sestro, ki je živela pozabljena v bedi v Čurutu v Bački. Stara je danes 70 let in nepričakovano je postala čez noč milijonarka.

b Namesto zdravila je dal ženi strup. Neki Božidar Mihajlovič iz Krivelja je dal svoji noseči ženi čašo rakije, ko mu je potožila o bolečinah, češ vzemi to, zdravilo je za noseče žene, dobil sem ga od zdravnika. To se je zgodilo lani meseca marca. Žena je izpila, naker ji je postalo še huje in dva dni nato je umrla v zaječarski bolnici. Mož ji je nasul v čašo arzenika. Pred sodniki je izjavil, da ni hotel žene zastrupiti, temveč ji samo odpraviti plod s tem strupom. Neka udova iz vasi mu je svetlovala to sredstvo. Mož je odšel, da hoče žena otroka in ji zato ni povedal, kakšno zdravilo ji je dal. Zaječarsko sodišče ga je obsodilo na 3 leta »obije, vdovo, ki mu je svetlovala »zdravilo«, pa na 2 leti robije. Apelacijsko sodišče je obema zvišalo kazen na 5 let robije.

daleč pa imajo tudi oni iz južne okolice in s periferije, če je na vrsti lekarna pri Glavnem kolodvoru. V Ljubljani imajo nočno službo vedno po tri lekarnе, ali je ne bi mogli v Mariboru imeti vsaj dve, in sicer na dveh nasprotnih koncih mesta? S tem bi bilo vsem ustrezno.

m Zahvala. Gospa Ida Stickerjeva, lastnica kavarne »Central«, je darovala pevskemu zboru Glasbene Matice 1000 Din, za kar ji izreka odbor najiskrenejšo zahvalo.

m Jubilej nadučitelja Josipa Sabatija. V sredo je slavil v ožjem rodbinskem krogu 75-letnico rojstva zaslužni narodni in prosvetni delavec g. Josip Sabati, vpokojeni bivši šolski voditelj v Zg. Poljskavi. Zelimo mu še veliko let zdravja!

m Licitacija za napravo, dobavo in vožnjo gramoza za banovinske in okrajne ceste v območju Okrajnega cestnega odbora Maribor je razpisana na dan 7. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v sejni dvorani Okrajnega cestnega odbora v Mariboru, Koroška cesta št. 26-II, za cestne odseke v sodnem okraju Maribor; na dan 9. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v uradnih prostorih bivšega Okrajnega cestnega odbora v Slovenski Bistrici za cestne odseke v sodnem okraju Slovenska Bistrica; na dan 10. marca t. l. ob 10. uri dopoldne v uradnih prostorih bivšega Okrajnega cestnega odbora pri Sv. Lenartu v Slov. gor. za cestne odseke v sodnem okraju Sv. Lenart v Slov. gor. Skupaj se bo izdražalo za 374.517 km banovinskih in okrajnih cest 19.563 m³ gramoza v skupnem znesku Din 1.046.096. Dobava mora biti izvršena najkasneje do 30. IX. 1931, delne količine pa že tudi prej. Pogoje in pojasnila za licitacijo dobe intereseanti pri pristojnih občinskih uradih in med uradnimi urami pri Okrajnem cestnem odboru v Mariboru.

Celje

* Upravni odbor krajevnega protituberkulozne lige v Celju se je na svoji seji 25. t. m. konstituiral sledeče: za predsednika je bil na zadnjem obnem zboru izvoljen g. Zdošek Bogomir, učitelj v Celju; odbor pa je iz svoje srede izvolil za I. podpredsednika g. dr. Rajšpa, za II. podpredsednico go. Stermeckijeva, za III. podpredsednika g. dr. Rebrnikarja, za tajnika g. Smigovca, za blagajnika g. prof. Gompaa. Odbor je na seji sestavil finančni načrt in določil smerice za bodoče delo. Članarina znaša za redne člane letno 12 Din, za podporne člane 50 Din, za ustanovnike 1000 Din. Na vse denarne zavode ter večja industrijska podjetja se bo potom izvoljenih delegatov ge. dr. Goricanove in g. dr. Rebrnikarja vložilo pismene prošnje za podporo in za pristop k ligi kot ustanovniki. Pobiranje letne članarine za ligo se je poverilo g. Korenu Antonu in prosi odbor, da ga dobrotniki naj ne odklanjajo. Dolžnost vsakogar je, da stopi v vrste bojevnikov proti jetiki in da ligo podpira v tem boju tako v moralnem kakor tudi v gnotnem oziru.

* Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek 2. marca ob 20. bo predaval v meščanski šoli g. prof. Brodar o svojih najnovejših odkritjih v Potokci zijaiki. Zanimiva izvajanja celjskega učenjaka bodo spremljala številke skioptične slike.

* Z asfaltiranjem okoliških cest bodo vendr začeli. Včeraj se je v upravni pisarni javne bolnice sestala komisija iz zastopnikov mestue občine, okoliške občine, srezkega cestnega odbora ter javne bolnice. Komisija je obravnavala prispevke za asfaltiranje ceste v Laško, Smartno v Rožni dolini, Teharje ter Ipavčovo ulico. Z deli se bo kmalu začelo.

* Dobava živil za celjsko bolnico, vojniš o hiralnico in novo celjsko umobolnico. V torek 17. marca ob 10. bo v pisarni uprave javne bolnice v Celju javna pismena držaba za dobavo živil javni bolnici v Celju, hiralnici v Vojniku ter umobolnici v Novem Celju.

* Nočno lekarniško službo ima od jutri v obote 28. t. m. od prihodnjega petka 6. marca lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

* Ob svojem odhodu iz Celja se prisrčno poslavljam od vseh cenjenih gostov kavarne Evropa ter od svojih prijateljev in znancev. Hrstnik Leopold, natakar. 711

* Lovski ples. Ze dolgo pričakovana in zaželjena lovska prireditev se končno bliža uresnjenju. — Lovski ples se ne vrši v običajno s travki in lampijoni okrašeni dvorani, marveč dvorana sama je zelena narava. Dekoracija garna ni več dekoracija, ampak pravcat pristni gozd, kjer vidi lovčevu oko visokega pevca gozdnih vrhov, ruševca s korajžnimi krivci, ponosnega gamsa, brzega srnjaka in prebrisano zvito repko. Za vsakega lovca in ljubitelja narave krassen pogled! Razen modernih komadov, ki lovskeemu škornju niso všeč, je v najzadnejši meri preskrbljeno za priljubljen valček, ki ga bo do skrajnosti predvajal znani godbeni orkester »Merkur« iz Ljubljane. Preskrbljeno je v pristnih planinskih kočah za vsa lovska in drugim železodem primerna okrepčila. Pridite vsi, ki vam je še kaj do prelepe narave in neprisliljenega veselja! Začetek 28. II. t. l. ob 20-30 v Narodnem domu, konec...? 712

* Borza dela v Celju potrebuje 1 gospodarstvskega upravnika, 1 hlapek h konjem, 1 hlapek k svinjam, 2 kravarja-svčarja, 1 rudniškega paznika, 1 vodovodnega inštalaterja, 1 mojstra za izdelovanje medeno-kovinskih predmetov, 1 mizarja, 1 parketarja, 2 kolarija, 2 predilca in kodralca žime, 2 čevljarja, 1 mlinarja, 2 zidarja, 14 vajencev; 1 kmetsko varuško, 31 kmetskih dekel, 2 natakarije, 1 kavarniško kuharico, 5 kuharice, 11 služkinj, 3 sobarice, 2 gospodinj, 2 postrožnici, 2 kuhinjski služkinji, 2 orožniški kuharici.

Izginuli Knez živi?

Včeraj smo poročali o tajinstvenem izginotju mesarskega pomočnika Kneza. V sredo so ves dan nadaljevali iskanje. Orožniki in uslužbeni okoliške občine so se zaman trudili, da bi ga našli. Grob okoliškega pokopališča je pripeljal celo krsto, da bi v njo položil truplo. Poldan, ko so zopet iskali, pa so baje Kneza videli v Gaberju. Tudi včeraj so ga nekateri ljudje videli, dočim so drugi raztrosili vesti, da je Knez po padcu vstal in sam odšel v bolnico, kjer pa ni ne vedo o njem. Če je resnica, da hodi po mestu, potem smo imeli prav, ko smo včeraj zapisali, da je verjetno, da gre samo za fingiran samomor.

Novice iz Begunj pri Cerknici

Mladi, zdravi fantje odhajajo v Francijo s tre-
..... buhom za kruhom
Po vsej banovini je vse pretresla vest o
umoru nadzupnika g. Kušarja. Še bolj pa je
ta vest potrla nas, ker nam je bil deset let
dušni pastir. Kako blaga duša je bil, priča maša
zadušnica, ki je bila zanj darovana v ponedeljek
v farni cerkvi. Kljub temu, da je preteklo že
trideset let, odkar nas je zapustil, je bila cer-
kev polna kakor ob nedeljah.

Ves teden je deževalo, ostalo je pa vseeno
še mnogo snega. Sedaj se je vreme lepo zjas-
nilo v veselje naših mladih smučarjev. Ta sport
je prišel tudi pri nas v modo, čeprav je bilo
smučarstvo pri nas že od nekdaj udomačeno kot
na sosednjih Blokah.

Trije mladi fantje so te dni odrinili v Fran-
cijo. Delali bodo v železnih rudnikih. Ker pa
je z zaslužkom čimdalje slabše, jih bo še pre-
cej v kratkem odrinilo v Francijo.

Preteklo nedeljo je imel šumarski sreski re-
ferent iz Logatca v ljudski šoli poučno pre-
davanje o gozdarstvu. Udeležba je bila še pre-
cej dobra. Zeleti bi bilo, da bi kmalu imeli
slično predavanje, predvsem iz sadjarstva, za
katerega je precej zanimanja. Seveda bi bilo
najbolje nazorno predavanje v kakem sadov-
njaku.

Školjeloški Rdeči križ

Organizacija Rdečega križa je v kranjskem
okraju osnovana le na štirih krajih: v Kranju,
Trzinu, Tratu nad Škofjo Loko in v Škofji Loki.
Vsestransko plodonosno in uspešno je bilo de-
lo Rdečega križa, zato bi človekoljubna orga-
nizacija gotovo zaslužila več pozornosti in za-
nimanja v okolišju. Tudi letošnji občni zbor
je otvoril vseletni, zaslužni predsednik g. Av-
gust Blaznik, ki je uvodoma povdaril smernice
Rdečega križa in se obenem z obžalovanjem do-
taknil nezanimanja do društva. Tajniško in
blagajniško poročilo g. Burdycha se je omejilo
na notranje stanje RK. Bivša tajnica gđe. Pe-
ternežova je zaradi premestitve odločila funk-
cijo. Društvo šteje 80 članov. Na podporah se
je lani izdalo okoli 600 Din.

Odbor je sestavljen takole: lastnik fotograf-
skega ateljeja g. Avgust Blaznik, predsednik;
mag. pharm. g. Oto Burdych, blagajnik; trgo-
vec Rihard Kramar, tajnik; člani odbora gg.
sreski veterinar France Goljar, šol. upravitelj
Jakob Rojic, stavbenik Anton Ogrin in lastnik
podjetja za zgradbo vodnih turbin Franc
Schneider.

Komenda

Občni zbor. V nedeljo 22. februarja t. l. se
je vršil v Gasilskem domu v Komendi občni
zbor gasilnega društva za Komendo. Izvoljen
je bil razen nekaj odbornikov zopet stari od-
bor. Čudno je, da hočejo sedaj nekateri ne-
zadovoljnejši doseči nove volitve. Ali tudi v
gasilskih vrstah, kjer mora vladati najboljša to-
varstvo, prevladuje osebnost? Začnite že ven-
dar enkrat s složnim delom, osebnosti pa po-
ravajte izven društva!
Kmetijski tečaj se vrši ob torkih in petkih
popoldne ob prav lepem številu prisotnih mož
in fantov. Naj rodi ta pouk obilo uspehov!
Mestni avtobus vozi radi slabe poti samo do
Cerkelj. Opozorjamo na to vse one, ki potu-
jejo v Kranj.

Vreme. Zadnjih par dni imamo prav prijetno
pomladansko vreme. Zvončki in trobentice se že
oglašajo izpod snega. Vprašanje pa je seveda,
kaj bo dejal na vse to sv. Matija.

Trebnje

Zbirka za družino pokojnega Drenika v Treb-
njem je narasla do danes na Din 4025. Darovali
so še dr. Ivan Štokar 250 Din, dr. Emil Gaj
200, lekarna Bahovec 300, nameščenci kolo-
dvorske pošte Ljubljana II 175, vsi v Ljubljani.
Hilarijon Tofan, profesor v pok. Sv. Jurij 100,
nameščenci okrajnega sodišča Kočevje 100, dr.
Ivan Grašič, notar Kranjska gora 100, br. Ko-
lenc, Mirna 100, nabiralna polja postaja Stična
80, J. Vandro, sreski veterinar Novo mesto 30,
nabiralna postaja Mirna 30, Rozman, Ljubljana
30. Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo.
Plemenito gesto za pokojnikovo družino je na-
pravila tvrdka »NOVOBOR«, splošna industrijs-
ka del. družba v Ljubljani, ki je sporočila šefu
stanice v Trebnjem g. Krulje Vojtehu, da skri-
bi za dobo enega meseca za nesrečno družino s
potrebim kruhom in mlekom. Kruh in mleko
naj se naroče na račun te tvrdke, ki bo kon-
cem meseca poravnala nastale stroške. Obenem
je pa nakazala tudi Din 300. Iskrena hvala!

Poročilo »Zena ponesrečenega delavca Dre-
nika« zblaznela je 44. številki »Jugoslovane-
ca« točno. Zena ni zblaznela, ampak je dobila
drugi dan po pogrebu tragično preminulega mo-
ša po preveliki žalosti močan živčni napad, ki
pa je po zdravnikovi pomoči takoj ponehal.
Pač pa je žena fizično resno obolela in bi okre-
vala le pri najboljši negi, za kar pa primanj-
kuje potrebnih sredstev.

Občni zbor živinorejske zadruge. V nedeljo
1. marca bo ob 14. v Veliki Loki pri Bukovcu
ustanovila občni zbor živinorejske zadruge za
sodni okraj Trebnje.

Licencovanje bikov. Letošnje licencovanje bi-
kov bo za srez Novo mesto v mesecu aprilu. Za
občino Trebnje in Mirna bo licencovanje 25.
aprila na dvorišču gostilne Pavlin. Za občino
Velika Loka in Sela Šumperk pa tudi 25. aprila
na sejmšču v Veliki Loki. Prignati je vse biko-
e, naj so tudi že licencirani in bodo županstva
skrbela za primerne podpore vsem bikorejcem.
Preselitev. Pisarna oddelka finančne kontrole
v Trebnjem se je preselila iz pritličja v prvo
nadstropje novega uradnega poslopja v Treb-
njem.

Rajhenburg

Prelazna igra. Mladinska čarobna igra »V
kraljestvu palčkov, ki jo je nameraval vprizo-
riti Podmladek Rdečega križa osnovne šole v
Rajhenburgu preteklo nedeljo, je zaradi ne-
previdnih ovir prelazna na to nedeljo 1.
marca. Priridev bo v Sokolskem domu v Raj-
henburgu ob 15. uri. Ne zamudite lepe prilike
in pridite pogledat vsi našo mladino!

Izsledeni divji lovci

Orožniki so zaplenili njih zalogo pušk in nabojev na svislih

Velika Stanga pri Litiji, 25. febr.
Ze nekajkrat je poročal »Jugoslovane« o lov-
skih tatvinah v nekaterih revirjih, tokrat pa so
zopet prišli na sled nekim mladeničem, ki se
že pridno bavijo s tatvino divjačine.

Lovski paznik je že večkrat čul strele v re-
virju g. Mutterja, sodnega starešine v Kamni-
ku, tukajšnjega domačina. Opozoril je na to tudi
orožništvo, ki je večkrat uvedlo poizvedbe, ven-
dar niso mogli priti divjim lovcom do živega.
Okoličani pa tudi nočejo izdati tatov, boječ se
najbrž njih osvele. Vendar pa se je končno le
posrečilo priti v okoliš storilec.

Hči bližnjega sosedu Goršetovega Tineta je
šla po opravkih iz vasi. Ni še dolgo hodila,
kar je počil strel, kmalu nato pa je pribrzela
od strelne smeri srna, ki pa je kmalu obležala.
Dekle je pripovedovala o tem čuvaju, ki je res
drugi dan ugotovil sled v snegu, ki je kazala
proti hiši ob parobku gozda, kjer so si srno
divji lovci najbrže med seboj po »jagrovsko«
cazdelili.

Kmalu na to so orožniki preiskali hišo Gor-

šetovega Toneta in zelo sumljivega A. Franceta.
Tokrat pa ne brez uspeha. Na svislih so na-
šli kar tri puške, samokres in zalogo smodnika
»lovske drobnarije«. Najbrž je bilo pri njem
glavno skrivališče orožja. Hišne preiskave so
izvršili še pri drugih soudeleženceh in tudi pri
njih je preiskava imela velik uspeh.

Orožniki so ugotovili, da so divjačino stre-
ljali kar na debelo, posebno pa so vzeli na »mu-
hoc« srne. Spravili so se celo na merjasca, ki
jim je za zamenkar srečno odnesel pete. Da so
se čutili precej varne, so streljali kar pri belem
dnevu, ne glede na to ali jih kdo vidi ali ne.
Bali se niso nikogar. Vsakemu so dopovedali,
da je boljše, da je tiho. Tako so se masčevali
nad lovskim čuvajem, kateremu so v kratkem
razdobju postrelili oba lovska psa.

Zakupnika pa so na ta način zelo odškodovali,
saj so mu skoro iztrebili plemenitejši divjad,
saj je znano, da v naših gozdovih ni mnogo te
divjačine in zeleti je, da se krivci najstrožje
kaznujejo!

Žalosten konec dveh mladeničev

Komaj 20 let stara, pa sta se naveličala življenja in se obesila

Rajhenburg, 25. februarja.

Letošnje leto nam je prineslo že več samo-
morov. Vzroki so zelo različni. Dokaj nesre-
nežev je poglavo v smrt slabo gnotno stanje,
druge zopet nesrečna ljubezen. V našem oko-
lišču sta se dogodila v mesecu februarju kar dva
samomora.

V prvi polovici meseca februarja se je obesil
v Stolovniku pri Rajhenburgu posestnikov »in
Anton Klavžar. Vzrok samomora je še doslej
neznani in ga je nesrečni mladenič odnesel se-
boj v grob. Po raznih domnevanjih pa naj bi
bil vzrok samomora nesrečna ljubezen. V sre-
do 25. februarja se je pa dogodil še drugi sa-
momor v rajhenburški fari. Tudi ta si je na isti
način končal svoje življenje. Bil je to Leopold
Kelhar, istotako posestnikov sin, doma iz Se-
novega pri Rajhenburgu. O tem drugem samo-

moru je doznal vaš dopisnik sledeče: Leopold
Kelhar je bil star okoli 20 let, torej v najlepši
mladeniških letih. Po poklicu je bil rudar ter
pri zadnjih redukcijah v premogovniku na Se-
novem poleg drugih tudi odpuščen, kar je
mladeniča silno potrla. Kelhar je bil nadalje
lansko leto potrjen v vojske ter bi moral iti
letos služiti kadroški rok. Po redukciji se je vda-
jal brezdelju. Začele so mu rojiti po glavi sa-
momorilne misli. Dan pred usodnim korakom
ni bil doma. Šele v sredo proti jutru, kakor
zatrjujejo rudarji, ki so šli na delo, so ga vi-
deli, da je šel proti domu. Ko je prišel dom-
ov, je odšel za hišo, kjer je oreh in se je na
njem obesil. Zjutraj so Leopolda našli že mrt-
vega. Z nesrečnimi starši sočustvuje vsa oko-
lica. Tako sta končala življenje dva fanta, pre-
den sta začela takorekoč živeti.

Bratovska skladnica na Jesenicah

V nedeljo dne 22. t. m. se je vršila v mali
dvorani delavskega doma na Savi pod vod-
stvom predsednika g. dr. Obersneta redna letna
skupščina krajevne bratovske skladnice na Je-
senicah. Od 80 izvoljenih delegatov jih je bilo
navzočih na skupščini le 46. Poročilo krajev-
nega upravnega odbora navaja, da je imela bol-
niška blagajna v poslovnem letu 1930 skupnih
dohodkov Din 1.828.079-67, izdatkov 1.689.134-16,
tako, da so dohodki presegali izdatke za Din
138.945-51.

Dne 31. decembra 1930 je čisto premoženje
znašalo Din 802.695-36.

V primeru s prejšnjim letom izkazuje letoš-
nji računski zaključek visok poslovni pribitek.

V domači bolnici se je oskrbovala v pretek-
len letu 801 oseba s 7973 bolezenskimi dnevi.
Vak bolnik se je zdravil povprečno deset dni.

Nezgodna in pokojniška blagajna sta imeli
na tem področju v letu 1930 sledeče dohodke
in izdatke: Nezgodna blagajna. Dohodki so zna-
šali skupaj Din 312.357-46. Izdatki so znašali
skupaj Din 231.725-57, tako, da je ostalo pri-
bitka Din 80.631-89. Od naložene imovine pri
Kranjski industrijski družbi se je poslalo glav-
ni bratovski skladnici v Ljubljani Din 174.000.
Pokojniška blagajna. Dohodki so znašali sku-
paj Din 1.644.687-64. Izdatki so znašali skupaj
Din 1.071.682-06, tako, da je bilo čistega pre-
bitka Din 573.005-58. Od naložene imovine pri
Kranjski industrijski družbi se je poslalo teko-
m leta 1930 glavni bratovski skladnici v
Ljubljani Din 716.523. Zobozdravstveni sklad.
O' 1. julija do 31. avgusta 1930. je bilo izdanih
379 nakazil za zobozdravljenje, ki so bila pro-
računjena z Din 153.966-—. Od teh 379 nakazil
je odpodlo 268 na članke, 111 pa na družinske
člane.

Statistični podatki. Bolniška blagajna. Stanje
članstva in družinskih članov koncem leta 1930.
Številke v oklepajih se nanašajo na leto 1929.
Članov 2286 (2316), družinskih članov 3471
(3418). Bolniška blagajna je nudila svojim čla-
nom zdravljenje v 1077 (1551) slučajih skupno
19.677 (24.271) dnevi boleznin in ambulatorično
zdravljenje v 2996 (3302) slučajih. Nezgodna
blagajna. Stanje članstva in rentnikov s koncem
leta 1930. Zavarovancev 2282 (2467), rentnikov
38 (27), vdov 5 (5), sirot 8 (8) in 4 (3) sorod-
niki. V 236 (902) nezgodnih slučajih se je iz-
plačala hranarina odnosno 100% rentna za 746
(832) dni. Nove rente so se priznale 14 članom
in 1 sorodnici.

Pokojniška blagajna. Članov 2138 (2318),
žen 1309 (1310) in otrok 2033 (1973), staroupo-
kojencev 58 (60), vdov 182 (198), sirot 39 (58),
novoupokojencev 112 (63), vdov 67 (58), sirot
50 (41) in 1 sorodnica. Tekom leta je bilo na
novo upokojenih 54 članov, 11 vdov, 17 sirot in
1 sorodnica.

Poročilo poslovnega odbora s delegati soglas-
no odobrili, naker se je oglašil k besedi gosp.
Jurij Jeram ter izrazil zadovoljstvo radi smo-
trenega gospodarstva bolniške blagajne, ki iz-
kazuje zelo lep poslovni pribitek. V nadzorstvo
so bili za tekoče leto izvoljeni Zorman Franc
in Valter Ivan, namestnika Markun Aleš in

Litija

Osebnost. Na daljši bolezenski dopust je
odšel šolski upravitelj g. Drago Rostohar. Na
litjski šoli je upraviteljeval nad 6 let. Bil je
poznani in priljubljen tudi v vsej litjski okolici.
Za časa njegovega upraviteljevanja so preure-
dili šolske prostore tako, da je pridobila šola
dve novi učni sobi, eno za osnovno šolo, drugo
pa za otroški vrtec. Tudi otroški vrtec je bil
ustanovljen šele pred dvema letoma. Želimo mu
skorajšnjega ozdravljenja in srečnega povratka
med nas nazaj. — Posle šolskega upravitelja je
začasno prevzel učitelj g. Jože Zupančič.

Zagorje

V torek 24. t. m. je posetil Zagorje in oko-
lico zastopnik »Slovenca« iz Trbovelj, ki je na-
ganjal stranke — zveste naročnike »Jugoslo-
vana«, da si morajo tako naročiti »Slovenca«
in »Jugoslovana« odjaviti! Mi nimamo nič pro-
ti »Slovencu« in list kot takšen spoštujemo,
vendar ne moremo odobravati postopanje nje-
govega zastopnika. Vsihriva agitacija in poseb-
no neumestno govorčenje ni prineslo nikoli
uspeha. Citatelji in naročniki »Jugoslovana« iz
Zagorja in okolice se trdno oklepajo svojega li-
sta ter jih ne bo premotil noben agitator, ker
oni dobro vedo, da jim nudi »Jugoslovane« do-
volj zanimivosti in prinaša vse pomembne no-
vice iz bližnjih in daljnih krajev ter je zraven
še najcenejši dnevnik Dravske banovine.

Izredna občinska seja. V ponedeljek dopol-
dne se je vršila ob navzočnosti sres. načelnika
izredna občinska seja v Zagorju. Občinski od-
borniki so obrazložili težnje in želje občanov ter
so prosili sres. načelnika, naj predloži bankni
upravi sedanje nevezdrženo stanje rudarskega de-
lavstva. Prosili so tudi sres. načelnika, naj de-
luje pri bankni upravi nato, da ista zniža pri-
silno delo na minimum, ker so pri kuluku,
kakor so dokazali, ravno delavci najbolj prizade-
ti. Tudi o nastanitvi živinozdravnika se je raz-
pravljalo in se je želelo čimprejšnjo ureditev
tega predloga, ker bi imelo od tega korist vse
v pošev prihajajoče občine. Nova šola se bo
predvideno zidala potem, ko bodo uvidele so-
sednje občine potrebo po meščanski šoli v Za-
gorju, odnosno ko se bodo gospodarsko zdru-
žile v eno celoto, ki bo finančno zmogla ve-
čjim obremenitvam. G. sreski načelnik je obljub-
il storiti korake ter obrazložiti bankni upravi
želje in potrebe občanov.

Nesreče. Te dni se je težko ponesrečil kopač
Lapuh Anton v Kisovškem rovu. Spuščali so
jamski les po verigi na nižji delovni kraj, kjer
je stal Lapuh, hoteč odvezati verigo in odpremi-
ti les na določeno mesto. Nenadoma zdrči iz
zvezane butare debel blod in pade na spodaj
stojedečega Lapuha tako nesrečno, da mu je zlo-
mil levo nogo pod kolenom in nad njim. Pokli-
ceni zdravnik dr. Tomo Zarnik mu je nudil pr-
vo pomoč in je odredil prevoz v ljubljansko bol-
nico. Na enak način se je ponesrečil tudi Rus
France, le da je njemu levo nogo samo zmečka-
lo, ker je še pravočasno odskočil. Potisek Vinko
je imel opravka s strojem za rezanje; s prsti je
prišel preblizu rezila, ki mu je odrezalo konce
kazalca.

Trbovlje

Dnevnik »Jugoslovane« se je kljub težki krizi
v tukajšnjem revirju jako razširil. Naročniki
so narasli na število, ki se približuje številu
naročnikov starih dnevnikov, a tudi v dnevni
kolportazi se ga proda lepo število, ki doseže
zlasti ob nedeljah skoraj vedno več sto izvodov.
To je najboljši dokaz, kako si je »Jugoslovane«
v kratkem času utrl pot med najširše plasti na-
šega delovnega naroda, to pa v glavnem radi
tega, ker prinaša list vse najnovejše vesti in
članke o dnevnih dogodkih in problemih, ki na-
šega delovnega človeka najbolj zanimajo, v dru-
gem redu pa radi tega, ker deluje »Jugoslo-
van« na pomirjenju in likvidaciji starega strau-
karstva in propagira združitev vseh konstruk-
tivnih sil jugoslovanskega naroda v eno eno v
duhu kraljevega manifesta. Da bo nabava
odnosno naročilo »Jugoslovana« vsakomur omo-
gočena ali olajšana, se je uprava odločila zni-
žati ceno tudi nedeljski številki na 1 Din, ta-
ko da stane sedaj posamezna številka »Jugo-
slovana« ob nedeljah, praznikih in delavnikih
samo 1 Din, mesečna naročnina pa 20 Din, s
čemer je postal »Jugoslovane« dejansko najce-
nejši dnevnik v Dravski banovini. V svrhu olaj-
šanja naročnine, insercije, objavljanja obvestil
itd. smo se odločili ustanoviti v trafiki ge. Ane
Kušar (pri kavarni Povše) poslovalnico, kjer
se bodo v bodoče sprejemala vsa naročila in
opravljali vsi tozadevni posli obenem z vod-
stvom dnevnega kolportaze.

Občni zbor zadruge »Rudarski dom«. Splošna
delavska gospodarska zadruga »Rudarski dom«,
r. z. z. o. z. v Trbovljah bo imela svoj deveti
redni občni zbor v nedeljo 15. marca ob 9. uri
v zadruginih prostorih s sledečim dnevnim re-
dom: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zba-
ra; 2. poročilo načelstva in nadzorstva; 3. čita-
nje in odobrenje računskega zaključka za leto
1930; 4. slučajnosti.

Šoštanj

Tečaj za mizarsko luženje. Zavod za pospe-
ševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani pri-
redi v soboto in v nedeljo, dne 7. in 8. marca
v Šoštanju tečaj za mizarsko luženje, v kate-
rem bo predaval strokovni učitelj mizarske de-
lovodske šole g. Adolf Dolak iz Ljubljane. Moji-
stri in pomočniki — ki se žele udeležiti tega te-
čaja, naj se zgledajo pri Strokovni zadrugi ko-
vinarskih in lesnih strok v Šoštanju, kjer dobe
potrebne informacije o lesu, ki ga je treba
prineesti seboj. Pristojbina za mojstre znaša 50
Din za pomočnike 25 Din, ki se ubožnim zniža
na 25 odnosno 15 Din.

Nepošten pastir. Pri Ivanu Meži v Zabrdem
je služil za pastirja l. 1913 v Vitanju rojeni
in v Ptuj pristojni Ferdo P. Polet, ko je ho-
dil z zakriviljeno palico v roki za čredo, pre-
lepo živčal in še lepše pel, je še vzdržal v
tujini, nesrečna zima ga pa je vzele. Izmaknil
je iz omare svojo delavsko knjižico, poleg pa
še gospodarjevo srebrno žepno uro, suknjico in
50 Din gotovine, v ceker pa si je nabasal
kruha in klobas, zaukal juhe, fuhej in izginil.
Šel je po svetu bogvekam, gospodarja in oro-
žnikov ga je sram. Ti ga namreč zasledujejo že
radi neke nerednosti iz lanskega leta.

Reševanje agrarne krize v Parizu

Na podlagi sklepov panevropske konference v Ženevi, ki je zborovala v mesecu januarju, se je pred dnevi sestala v pariškem Quai d'Orsay agrarna konferenca, na kateri je bilo zastopanih 24 držav. Konferenci je predsedoval sam pobornik panevropske ideje g. Briand, katerega zasluga je, da na praktičnem primeru pokaže realizacijo svojih želenih načrtov. V resnici je imel g. Briand pri tem poslu več sreče, kakor pa s svojo politično Panevropo.

Konferenca je imela namen, da najde pota, kako bi se mogli izrabiti veliki presežki žita, s katerimi trenutno razpolaga vzhodno-centralna Evropa. Z drugimi besedami, Evropa je po dolgem oklevanju vendarle morala uvideti, da bodo agrarne države mogle nakupovati svoje industrijske potrebe le pod pogojem, če tudi industrijske države izpolnijo svojo dolžnost in polirivajo svoje živilske primanjlikaje v poljedelskih državah. Ogromna brezposelnost 20 milijonov ljudi je pripomogla k rešitvi teh uprašanj.

Kakor rečeno je pariška agrarna konferenca reševala samo v izvedli kardinalno vprašanje gospodarske Panevropske. Lotila se je samo delnih vprašanj, ki zamorejo trenutno omiliti sedanje gospodarsko stanje, ne nudijo pa nikakih pozitivnih ukrepov za bodočnost. Reševalo se ni narodnogospodarskih vprašanj, pač pa samo nujno trgovsko vprašanje, ki je trenutno najakutnejše.

Pariška poročila naglašajo, da je panevropska študijska komisija zaključila oddajo žitnih presežkov letine 1930 in da so industrijske države pripravljene na odjem teh presežkov. Nemški gospodarski krogi povdajajo, da predstavljajo od odbora sprejeti sklepi dalekosežen sporazum. Prizadete obdružavne države: Jugoslavija, Romunija, Bolgarija in Madjarska so te

zaključke s zadoščenjem vzele na znanje. Poročila nadalje zatrjujejo, da so posamezni dogovori pridržani posebnim pogajanjem, ker bo pri prodaji žita igralo veliko vlogo vprašanje kakovosti in cene. V kolikor bo dana možnost prodaje žita, bo seveda ostala v mejah klavzule največjih ugodnosti.

To so v glavnem sklepi pariške agrarne konference. Kakor rečeno pa tudi ta konferenca, kakor tudi drugi slični sestanki, ni rešila načelnih vprašanj gospodarske Panevropske. Delitev dela tudi na tej konferenci ni prišla do izraza. Zato bo načeloma ostalo vse pri starem. Industrijske države bodo še nadalje ustvarjale svoje zelene kadre (die grüne Front!), vališa agrarnega protekcionizma. Agrarnim državam pa seveda tudi ne preostaja drugega, kakor da sežejo po istih sredstvih in pospešujejo industrijski protekcionizem. Industrijske države bodo producirale agrarne proizvode z neprimerno visokimi režijskimi stroški; pod o'rijem prohibitiivnih carin bo dostop agrarnih pridelkov tujnini nemogoč. Agrarne države si bodo pod neugodnimi pogoji gradile industrijo, ki jo bodo varovale prohibitive carine pred inozemsko konkurenco. Tako bomo v narodnem gospodarstvu našli v kaos, ki ga je moderno zasebno gospodarstvo že davno razvozlalo z ustvarjanjem racionalizacije. Tega si pa menda evropski narodni gospodarji vendar ne želijo.

Pariška konferenca pa ima tudi svoje svetle strani. Pokazala je, da gospodje pri zelenih mizah še niso povsem pozabili na principe moderne gospodarstva, žal, da prihajajo vedno nekoliko pozno. Ideja g. Brianda je prestala svojo krstno slavo, želeli bi bilo, da že v doglednem času nastopi svojo zmagoslavno pot h gospodarskemu ravnotežju Evrope.

Zaščita upnikov

Kakor je bilo pričakovati se od dne do dne nmože razglasi o uvedbi prisilnih poravnav izven konkurza in številke statistik, ki jih v tem pogledu že dalje časa sistematično objavlja Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani, kažejo naraščajočo tendenco. Kdor pozna naše gospodarske prilike in zlasti kdor zasleduje način izvrševanja trgovinskih obveznosti ve, da se prisilne poravnave ne množijo samo radi splošnih nepravil, v katerih se ne le gospodarstvo pri nas, ampak gospodarstvo cele Evrope nahaja, ampak tudi zato, ker vključ različnim kartelam nudi zakon o prisilni poravnavi brezvestnim dolžnikom še vse preveč prilike za izkoriščanje upnikov.

Industrija in veletrgovina, ki je pri tem predvsem prizadeta in do gotove mere tudi denarni zavodi, bodo zato ne le iz lastnih interesov, ampak tudi iz splošnih gospodarskih razlogov morali svoje prizadevanje proti temu izkoriščanju kar najbolj osredotočiti, ker jih bo sicer čas prehitel in jim prizadejal neprecenljivo škodo.

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani je zato pokrenilo akcijo med svojimi člani, da mu brez odlašanja prijavijo vsako insolvenco in da založijo tam svoja pooblastila, da bo društvo moglo kar najhitreje zbrati ves material in ugotoviti upravičenost oz. neupravičenost predlagane poravnave in na podlagi pooblastil potrebno ukreniti, da se interesi članov kar najbolje zaščitijo.

Akcija društva ni naperjena proti odjemalcem, ki zaidejo v prekeren položaj po nesreči, pač pa je naperjena proti brezvestnežem, ki izrabljajo obstoječe stanje. Zato je smatrati, da bodo akcijo pozdravili vsi, ki želijo ozdravljenja naših gospodarskih razmer in da ji bodo posvetili vso pozornost in podporo, ki je potrebna.

Kakor čujemo je Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani že pokrenilo poizvedovanja v konkretnem primeru in je želeli, da jih zaključijo tako v interesu prizadetih upnikov, kakor v interesu prizadetega dolžnika.

Gospodarske vesti

× **Važno za trgovce in obrtnike!** Glavna kontrola mer je odredila vsem kontrolam v državi, da v najkrajšem času izvršijo revizijo mer v posameznih obratih. Glavna kontrola povdarja, da bodo vsi oni obrati, ki ne razpolagajo s predpisanimi merami, najstrožje kaznovani. V težjih slučajih pa jim bo odvzeta koncesija za izvrševanje poslov.

× **Uvoz karbokrime carine prost.** Na osnovi čl. 15. predloga o splošnih carinskih tarifah je minister za finance v soglasju s predsednikom ministrskega sveta sklenil, da se ne bo plačevala uvozna carina za preprati karbokrime, ki služi za škropljenje sadja proti ušem. Pločevinski zavoji, v katerih se karbokrimp uvaža, se morajo smatrati kot priznani zavoji v zmislu čl. 10. pravilnika o carinah.

× **Pojasnila novih uvoznih carin.** V zvezi z izvajanjem zakona o izpremembah uvoznih tarif, ki je stopil v veljavo 10. t. m., se z uradnega mesta poroča sledeče pojasnilo: Ker je naša država vezana na mnoge države s pogodbami, ki predvidevajo sistem maksimalnih carinskih olajšav, zato zakon o izpremembi uvoznih tarif skupno s predlogom zakona o obliki tarif ne velja za one države, za katere velja načelo največjih ugodnosti. Minimalna meja nove uvozne varine za vse vrste pšenice, rži in zdroba je 10, maksimalna meja pa 15 zl. Din za 100 kg. Ta carina, kakor je predvidena v zakonu o izpremembi uvozne tarife, pa se ne bo uveljavila pri pšenici, ki prihaja iz držav, s katerimi imamo posebne trgovske pogodbe. Ravnotako se maksimalna carina v znesku 15 Din in minimalna carina 5 zl. Din na koruzo ne bo pobirala od blaga, ki prihaja iz držav, ki uživajo klavzulo največje olajšave. Carina

na moko vseh vrst žitaric, ki znaša 15 zl. Din za 100 kg, ne velja za moko iz držav, za katere odredijo posebne trgovinske pogodbe carino 8 zl. Din za 100 kg. Glede maksimalnih postavk velja še dalje, da jih je treba izvajati samo napram državam, ki z njimi še nimamo trgovinskih pogodb. Minimalne postavke pa stopijo v veljavo za primer prestopa ali odpovedi pogodb z državami, napram katerim imamo zaenkrat vezane postavke.

× **Izvoz našega cimenta.** Centrala Industrijskih korporacij je skupno z Zvezo velike dalmatinske industrije v Splitu poslala vlogo ministrstvu za trgovino in industrijo in zunanje ministru. V tej vlogi prosijo za intervencijo pri egiptski vladi, da ne bi povišala carin na cement. Podpisniki poudarjajo, da je jugoslovanska, zlasti dalmatinska industrija cimenta glavni dobavitelj cimenta Egiptu in bi zato od teh carin bila najbolj prizadeta naša država in naša industrija.

× **Revizija železnih tarif s Češkoslovaško in Italijo.** Za revizijo sedanjih železnih tarif med našo državo in Češkoslovaško so dovršene izpolnitve in spremembe v posameznih izvoznih postavkah. Dne 2. marca se bo v Beogradu sestala konferenca zastopnikov obeh držav. Istotako se izdeluje v generalni direkciji državnih železnice načrt revizije tarifnih postavk napram Italiji. Direkcija je razposlala posameznim trgovskim zbornicam zadevne predloge.

× **Splošno znižanje cen jaje v inozemstvu.** Po poročilu naše največje zadrge za izvoz jaje v Sv. Jurju javlja zavod za pospeševanje zunanje trgovine, da so cene jaje prišle mahoma padati. Danski, holandski in poljski izvozniki nudijo blago po najnižji ceni, kupci pa se vzdržujejo kupovanja, pričakujoč še večji padec cen.

× **Povišanje uvozne carine na sladkor v Italiji.** Zavod za pospeševanje zunanje trgovine javlja, da je italijanska vlada zvišala carino na sladkor od 36 na 45 zlatih lir z stot. Sedanja proizvodnja sladkorja v Italiji znaša 387 milijonov q.

× **Tudi Argentina povišuje carino.** Iz Buenos Airesa poročajo, da je argentinska vlada uvedla 5 do 32% carine za mnoge predmete, ki so bili doslej carine prosti. Nove carine so stopile takoj v veljavo.

× **Credito Italiano v motnih vodah.** Kakor smo že pred kratkim poročali, je drugi največji italijanski denarni zavod Credito Italiano sklenil vse svoje angažmane v industrijskih podjetjih likvidirati in v svojo finančno silo usmeriti trgovskim poslom. Ta sklep italijanskega denarnega zavoda se sedaj motivira s trpko činjenico, da je ta velebanka pri polomu »Italgas« koncerna utrpela ogromne izgube. Višina teh izgub v javnost se ni prodrla, ker je zavod razpolagal z velikimi tihih rezervami, s katerimi je te izgube pokrtil. Sila teh rezerv se posebno prikazuje iz okolnosti, da je moral zavod po fuziji z zavodom Banca Nazionale di Credito plačati 30 milj. lir odpravnih uslužbenecem, ki so bili s fuzijo reducirani. Tehnično se je reorganizacija bančne politike izvršila na ta način, da se je ustanovila posebna Holdingdružba »Soc. Finanziaria Italiana«, ki je prevzela vse udeležbe banke. Te udeležbe se cenijo v milanskih finančnih krogih na 450 milj. lir. Ta sprememba bančnega poslovanja je zelo neljubu vplivala na gospodarske kroge, ki smatrajo, da bo tudi ta zavod moral pod gospodarsko knuto razmer, podleči.

Dobave

Direkcija državne železarnice Vareš sprejema do 4. marca t. l. ponudbe glede dobave 1000 škatelj sardin, 300 doz kreme za čevlje, 2700 kg kave in 950 kg papirnatih vrečic.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 7. marca t. l. ponudbe glede dobave 300 kg rožin; do 9. marca t. l. pa glede dobave 6 komadov ventilov.

Dne 9. marca t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Ministrstva vojske in mornarice v Beogradu licitacija glede dobave 440 komadov vagonskih plahit. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 9. marca t. l. ponudbe glede dobave separatorja za čiščenje turbinskega olja, 1 čistilca zraka, 3000 kg vagonkega olja in 347 metrov jermen. —

Strojni oddelk Direkcije državnih železnice v Ljubljani sprejema do 28. februarja t. l. ponudbe glede dobave 600 komadov metel.

Prometno-komercialni oddelk Direkcije državnih železnice v Ljubljani sprejema do 2. marca t. l. ponudbe glede dobave 12.000 kg petroleja.

Dne 7. marca t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ustmena licitacija glede dobave mesa za čas od 1. aprila 1931 do 31. marca 1932. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

Borzna poročila

dne 26. februarja 1931.

Devizna tržišta

Ljubljana, 26. februarja. Amsterdam 22-815, Berlin 13-52, Bruselj 7-9288, Budimpešta 9-9206, Curih 1094-40—1097-40, Dunaj 7-9768—8-0068, London 276-30, Newyork 56-755, Pariz 22-88, Praga 167-96—168-76, Trst 297-61—297-78.

Zagreb, 26. februarja. Amsterdam 22-815 bl., Dunaj 797-68—790-68, Berlin 13-505—13-535, Bruselj 792-88 bl., Budimpešta 992-06 bl., London 276-30 bl., Milan 296-68—298-68, Newyork ček 56-655, Pariz 221-77—223-77, Praga 167-96 do 168-76, Curih 1094-40—1097-40.

Beograd, 26. februarja. Amsterdam 22-7650 do 22-8250, Berlin 13-5050—13-5350, Bruselj 791-38—194-38, Budimpešta 990-56—993-50, Curih 1094-40—1097-40, Dunaj 797-68—800-68, London 275-90—276-70, Milan 296-65—298-65, Newyork 56-6550—56-8550, Pariz 221-88—223-88, Praga 167-96—168-76.

Dunaj, 26. februarja. Amsterdam 285-55, Beograd 12-5125, Berlin 169-16, Bruselj 99-16, Budimpešta 124-05, Bukarešta 4-2313, Kopenhagen 190-20, London 34-5525, Madrid 74-10, Milan 37-245, Newyork 711-40, Pariz 27-88, Praga 21-0675, Sofija 5-156, Stockholm 190-30, Varšava 79-71, Curih 137-07.

Curih, 26. februarja. Beograd 9-1260, Pariz 20-34, London 25-215, Newyork 518-90, Bruselj 72-38, Milan 27-1225, Madrid 54-20, Amsterdam 208-225, Berlin 123-36, Dunaj 72-92, Sofija 3-76, Praga 15-3675, Varšava 58-10, Budimpešta 90-50.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.
Zagreb, 26. februarja. Drž. papirji: 7% inv. pos. 86-75—87-50, voj. škoda ar. 417—417-75, voj. škoda kasa 417—418, voj. škoda marc, april, maj, junij 418 bl., 4% agr. obv. 51—51-5, 7% Bler. 81-95—82-125, 8% Bler. 92—93, 7% pos. hipot. 81-75—82. — Banke: Hrvaška 50 d., Prašedion 975—980, Udužena 193-50—194, Ljublj. kred. 125 d., Medjunarodna 69 d., Narodna banka 8000 d. — Industrije: Sečarana Osijek 280—290, Trboveljska 330—340, Slavonija 200—202, Vevče 131 d.

Beograd, 26. februarja. 7% inv. pos. 87—87-50, 4% agr. obv. 51—52, 7% pos. drž. hipot. B. 82, 7% Blaie 82—82-25, 8% Blaie 97-75, 6% begluške obv. 68-75, vojna škoda 416-25.

Dunaj, 26. februarja. Bankverein 16-45, Kreditni zavod 46-70, Dunav-Sava-Adria 15-60, Prioritete 93-75, Ruše 28, Trbovlje 41-40, Leykam 3-70.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu
London, 26. februarja. 7% Blaie 81—82.
Newyork, 26. februarja. 8% Blaie 91-50 do 92-50, 7% Blaie 81-50—82-50, 7% pos. drž. Hip. banke 81—81-75.

Zitna tržišta

Tendenco na ljubljanskem tržišču čvrsta; promet: 1 vagon pšenice.

Novi Sad, 26. februarja. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 18 vagonov, koruza 25 vagonov, moka 2 vagona, otrobi 2 vagona. Tendenco: mirna.

Budimpešta, 26. februarja. Tendenco čvrsta. Promet miren. Pšenica: marc 14-76—14-86 (14-81—14-82), maj 14-89—15, (14-94—14-95). — Rž: marc 11-12—15-20 (11-11—11-13), maj 11-20 do 11-32 (11-21—11-22), transit maj 9-80, 82, 9-80—9-82, 9-80. — Koruza: maj 12-43—12-50 (12-50—12-52), julij 12-79 (12-77—12-79).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenco mlačna, promet: 1 vagon oglja.

Mali oglasi

Oglasi socialno in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.—. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 10 par.

Za pismene odgovore priložite znamko.

Gg. odvetnike, notarje in trgovce
opozarjamo, da dobijo zakon o neolojalni konkurenci in upravi »Jugoslovanec«. — Cena Din 6.—.

Železnato vino
Ickarnarja
dr. G. PICCOLI-ja
v Ljubljani krepča
oslabele, malokrvne,
odrasle in otroke. 324

Telefon 2059
Premog
suha drva
Pogajnik, Bohoriteva
ulica 5

Zakoni v knjižnicah:
Zakon o pobijanju neolojalne konkurence 6 Din. Zakon o javnih beležnikih (notarjih) 12 Din. Zakon o glavni kontroli 10 Din. Pravilnik o pomožnem osebu drž. prometnih ustanov 8 Din. Uprava »Jugoslovanec«, Gradišče

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 463
saajeneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Zakoni v knjižnicah:
Zakon o pobijanju neolojalne konkurence 6 Din. Zakon o javnih beležnikih (notarjih) 12 Din. Zakon o glavni kontroli 10 Din. Pravilnik o pomožnem osebu drž. prometnih ustanov 8 Din. Uprava »Jugoslovanec«, Gradišče

Sport

ZIMSKI TRAINING PLAVACEV

Zimski training v zimskem bazenu se precej razlikuje od poletnega. Skupnost je le v startu, ki je vedno isti. Razdelitev moči na gotovi progi pa je povsem druga. Normalna dolžina zimskega bazena je navadno 25 m, obstojajo tudi krajši (zimski bazen SK Ilirije je 14-30 m dolg), v katerih je možno doseči boljše čase. Plavanje v zimskem bazenu zahteva od plavca precej taktičnega znanja. Prva naloga traininga bodi torej navaditi se na pravilno razdelitev proge. Drugi, mogoče še važnejši činitelj, je tehnika pri obratih. Če v odprtem bazenu je za zmago boljša tehnika pri obratih dostikrat odločilnega pomena, v zimskem času postanejo obrati tem važnejši, čim daljša je proga. Obrat na steni, na kateri imajo roke oporišče v žlebu ali kakem drugu, je povsem drugačen kot na gladki steni. Potrebno je popolno obvladanje telesa in je izredno važna pravilna presoja svoje hitrosti v vodi ter poznavanje dolžine enkratnega tempa (Schwimzug), ki je potreben, da pride plavec do stene. Napačna razdelitev pomeni sigurno izgubo časa. Nasprotno pomeni pravilna razdelitev popolno izkoriščanje obrata kot trenutni odmor za globoko vdihavanje in izdihavanje in poleg tega možnost orientacije o stanju tekmovalca.

Vsak način plavanja zahteva povsem svojevrstno tehniko obrata. Dober obrat je samo stvar pridnosti. Tekma, izgubljena samo radi slabega obrata, vzbudi v plavca občutek nezadovoljstva, katerega se dolgo časa ne more otresti.

Kot samoposebi umevno predpostavljamo obvladanje tehnike plavanja. Je to zveza med pravilnim telesnim občutkom in smotrnim načinom plavalnih gibov. Za sportno plavanje je tehnika v prostem in zaprtim bazenu enaka, potrebuje pa v neprimerno večji meri točno odmerjene ekonomije. Popolnega plavca v zaprtim bazenu vidimo v tem, da zna harmonično spraviti v ravnotežje tehnično znanje na progi in samoposebi umevno izkoriščanje presledkov, ki nastanejo pri obratu. V prosti vodi zadostuje obvladnje tehnike in potrebna vzdržljivost, da doseže plavec dober uspeh. V zimskem bazenu sta pa ti činitelji pogoj in le z njima ter pravilno razdelitvijo proge (taktika in obrat), bo dosegel plavec boljše čase kot v letnem bazenu.

Kakor hitro so nam znani činitelji, ki privedejo k uspehu, nam je tudi že znana naloga našega treninga. Izvedba te naloge je zimski trening plavca. K temu se pridružijo še dopolnilne vaje kakor primerna gimnastika (Zweckgymnastik) in šolanje mišičevja, to pa samo po navodilih strokovnega učitelja, kajti vsaka najmanjša napaka more plavca škodovati. Mišičevje naj deluje v polnem obsegu le, kadar služi premikanju naprej. Predno se mišičevje pripravi k novemu plavalnemu gibu, mora biti popolnoma ohlajeno — takrat počiva. S tem je tudi rešeno vprašanje o vpoštev prihajajočih dopolnilnih vajah. Kot dopolnilna vaja ne pride v poštev nobena druga sportna panoga, kajti pri vsaki drugi morajo gotovi deli mišičevja več ali manj delovati in se v ohlajenem stanju ne odpočijejo dovolj. Vsako sportno udeleževanje, potem katerega bi postalo mišičevje preveč trdo, mora plavec odkloniti, ako hoče doseči višek.

Razpis cross country-a za prvenstvo Ljubljane. ASK Primorje, Ljubljana, razpisuje dne 22. marca t. l. ob 11. uri dopoldne 10 km cross country za prvenstvo Ljubljane. Proga tekmovalna se bode pravočasno pokazala. — Prijave treba poslati do 15. marca ob 12. uri na naslov S. Sancin, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 1/III. Prijavnina in drugi pogoji tekmovalja analogni saveznim pogojem za državno cross-country prvenstvo. ASK Primorje.

SK Ilirija (smučarska sekcija). Danes ob 19. sestanek tekmovalcev radi udeležbe na tekmi v smuku na Zelenici.

Radio

Ljubljana, petek, 27. februarja. (Mogoče, da tudi 27. februarja še ne bo oddaje). 12.15 Plošče (solo instrument, zbori iz oper). 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov in zimsko-sportne vesti. 13.00 Časovna napoved, nato plošče. 13.30 Borzne vesti. 17.30 Popoldanski koncert. 18.30 P. dr. R. Tominec: Socialni pomen menišva. 19.00 Prof. dr. Sušnik: Poučuje francoščino. 19.30 Krekova gospodinjka šola v Šiški: Razsvetljava in kurjava. 20.00 Chopinov večer. 22.00 Časovna napoved, dnevne vesti, sport, vreme. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sobota, 28. februarja. 12.15 Plošče (slovenske pesni, pesni šlagerji). 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov in zimsko-sportne vesti. 13.00 Čas, napoved, nato plošče. 13.30 Borzne vesti. 17.30 Popoldanski koncert. 18.30 B. Pleničar: Šahovska ura. 19.00 G. dr. Veber: Filozofija evangelijev. 19.30 G. Orthaber poučuje angleščino. 20.00 Plošče. 20.30 Prenos iz narodnega gledališča v Beogradu. 22.00 Časovna napoved, dnevne vesti, sport, vreme. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, petek, 27. februarja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Prenos glasbe iz kavarne. 18.00 Novice. 20.30 Beograd. 22.30 Novice, vreme, sneg. 22.45 Plesna glasba.

Zagreb, sobota, 28. februarja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Sneg in vreme. 12.35 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Popold. koncert Radio orkestra. 18.30 Novice. 18.45 Abstinencia. 20.20 Uvod k prenosu. 20.30 Beograd. 22.30 Novice. 22.40 Plesna glasba. Beograd, petek, 27. februarja. 11.30 Plošče. 12.45 Popoldanski koncert. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Kuhinja. 17.30 Narodni napevi. 18.00 Popoldanski koncert. 19.30 Nemščina. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Beogradski kvartet. 21.30 Ruske narodne pesmi. 22.00 Harfa. 22.30 Novice. 22.50 Koncert radio orkestra.

Beograd, sobota, 28. februarja. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Vokalni koncert. 17.30 Koncert radio orkestra. 19.30 Tiskarna v Beogradu. 20.00 Tamburaški koncert. 20.30 Prenos iz narod. gledališča (operni solisti in orkester, akad. peveci zbor »Obiličje«). 22.30 Plošče.

Kultura

Smeh v komediji

(k nocojsnjemu gostovanju Hudožestvenikov).
Gogoljevega Revizorja naše občinstvo že toliko pozna, da ga bi mogel pri predstavi Hudožestvenikov vsebinsko dojeti tudi gledalec, ki rusčine ni vešč. Da bo pa tudi sam globoko smisel te čudovite komedije, ki jo je zaradi popačene odgovornosti občinstva moral avtor sam nekajkrat tolmačiti že svojemu času, čim bližji, naj v naslednjem v prevodu prinesemo kratke odlomke iz njegovega sestavka »Razvijača Revizorja« (Razplet Revizorja) in sicer zaključno besedo, ki jo govori Prvi komik:

Vsi se strinjamo, da takšnega mesta, kakršno nam je pravkar pokazal ta komad v vsej Rusiji ni. Nezasišeno je, da bi bili pri nas uradniki vsi do zadnjega take spake. Vsaj po dva, vsaj po trije so povsod pošteni, tukaj pa ni niti enega. Z eno besedo takšnega mesta ni.

No, kaj pa, če bi bilo to mesto naša duša in, če bi bilo v vsakem izmed nas? Nj nam treba govoriti neprestano samo o naši lepoti, temveč moramo govoriti tudi o tem, da bi naše življenje, ki smo se ga polagoma privadili smatrati za komedijo, ne končalo tako tragično, kakor se je končala ta komedija, ki smo jo pravkar odigrali. Lahko govorimo kar hočemo, toda strašen je revizor, ki nas čaka na vratih groba. Mar ne veste kdo je ta revizor? Kaj se bomo pretvarjali? Ta revizor je naša prebujena vest, ki nas bo nekoč na vsem lepem pocukala za rokav in nas prisilila, da z vso globino oč pregledamo same sebe. Pred tem revizorjem se ne bomo mogli nikamor skriti, kajti on bo prišel na povelje Njegovega Veličanstva in mu bo poročal o vsem, ko ne bo več mogoče napraviti koraka nazaj. Nenadoma se bo pojavil pred teboj, nenadoma se bo razkrila v tebi taka strahota, da ti bodo od groze lasje šli pokonci. Boljše bi bilo, da napravimo revizijo vsega, kar je v nas, na začetku življenja, kakor pa da bi jo delali na koncu. Namesto praznih besedičenj

o sebi in namesto bahanja bi bilo dobro že zdaj, da se pomudimo v mestu naše duše, in to mesto je mnogokrat hujše in grše od vseh drugih mest, v njem kraljujejo in pašujejo strasti kakor brezstrastni uradniki in kradejo enarju naše lastne duše. Na začetku življenja si je treba vzeti revizorja in pregledati vse, kar je v nas, toda pravega revizorja, ne lažnega, ne Hlestakova. Hlestakov je vetrnjak, Hlestakov je lahkočivna posvetna vest, ki vara in ki je vsakomur na prodaj. Hlestakova podkupujejo vsi, kakor podkupujejo strasti, ki bivajo v nas. S Hlestakovim ne boš ničesar prerevidiral v mestu svoje duše. Poglejte, kako se je vsak uradnik pred njim spretno izmotal in se opravičil, vsako je bil nazadnje malo manj kakor svetnik. Mar mislite, da naše strasti niso še bolj spretno, kakor vsak takle sleparski uradnik? Pa ne samo strasti, temveč vse naše prazne banalne navade. Vse se bodo pred nami tako opravičile in se vam izvile, da se bomo nazadnje še pobahali pred svojim bratom in dejali: »Poglej no, kako čudovito mesto je v meni, kako je v njem vse pospravljeno in čisto!« Ne, s to površno, posvetno vestjo ne boš ničesar uredil v sebi. Ostal boš kakor bedak — mestni glavar, ki se je dal zanesti sam bog ve kam, ki je polagoma zlezal za generala in je že skoraj začel oznanjati, da se bo napravil za prvega v prestolnici, in je že drugim začel obetati mesta; nazadnje pa je nenadoma uvidel, da je bil okrog in okrog opeharjen, da ga je potegnili nekakšno fanto, nekakšen površnež in vetrnjak, ki mu niti od daleč ni bilo podobno s pravim revizorjem. Ne s Hlestakovim, s pravim revizorjem prerevidirajmo same sebe! In prisegam vam, mesta naših duš so vredna, da razmislimo o njih, kakor dober vladar razmisli včasih o svoji državi.

In kakor tak vladar plemenito in strogo izžene iz svoje dežele vse podkupljivce, tako tudi mi iztrebimo podkupljivce iz naših duš! Je sredstvo, s katerim jih lahko izženemo. To je smeh, dragi moji rojaki. Smeh, ki se ga tako boje vse naše nizke strasti, smeh, ki nam ga je Bog dal za to, da bi se smejali nad vsem,

kar pač resnično lepoto človeka. Vrnimo smehu njegov pravi pomen, vzemimo ga tistim, ki so ga prevrgli v lahkomiselno, posvetno skrunitev vsega in ne poznamo razlike med dobrim in zlim. In prav tako, kakor smo se posmejali nad grdobi v drugem človeku, tako se velikodušno zasmemo tudi nad vsemi grdobjami, ki jih najdemo v nas samih. Ne samo to komedijo, temveč vse, kar bi prišlo izpod peresa kateregakoli pisatelja, ki se smeje nad grdim in nizkim, vse vzemimo na svoj lastni račun, kakor da bi bilo napisano na našo glavo. Vse bomo našli v sebi, če se le bomo potopili vase, pa ne s Hlestakovim, temveč s pravim in nepodkupljivim revizorjem.

Rojaki, glejte tudi v mojih žilah teče ruska kri, kakor v vaših. In glejte jaz jočem. Jaz sem komik, prej sem vas smešil, zdaj se jočem. Dajte mi čutili, da je tudi moj posel tako pošten, kakor je posel kogarkoli izmed vas, da tudi jaz služim svoji zemlji, kakor ji služite vi vsi. Da nisem nikak prazen komedijant, ustvarjen samo za zabavo banalnim ljudem, temveč, da sem pošten uradnik velikega božjega kraljestva in da sem pobudil v vas smeh, ne tisti izgubljeni smeh, s katerim se na svetu človek smeje človeku in ki se rodi iz brezdelne puščobe in praznega časa, temveč smeh, ki je rojen iz ljubezni do človeka. Družno dokazimo, da je v ruski zemlji vse, kar je, od malega do velikega, namenjeno služiti samo Tistemu, kateremu mora vse služiti na zemlji, in da vse stremi samo navzgor — k najvišji večni lepoti! Iri.

Rigoletto

V torek je pela Gildo zopet ga, Oberwalderjeva kot gost, v vlogi vojvode je debitiral g. Ivelja. O Oberwalderjevi sem že poročal ob priliki njenega prvega gostovanja, ugotavljam ponovno njeno resnost in pravilno umerjenost v igri. Morda zato, ker bi rada vsak ton izdelano zapela, kaže nagnjenje do zavlečenih tempov. V Rigolettu še to gre, v kaki veseli operi pa je kaj takega lahko nesreča. — Ivelja ima majhen, a zelo prijeten glas, ki mu je pa

potrebna šola, ki naj začne z glasbeno abecedo. Njegova igra je operetna in bi nam ga nemara gostovanje v kaki opereti pokazalo v bolj simpatični luči. Morda bi celo naše operetno vprašanje z njim stopilo v drugo fazo. Kot operni pevec pa za velike partije ne prihaja v poštev, ker ima vse začetniške pogreške kar nakopičene. Mislim tukaj na neekonomsko dihanje, neizdelano dinamiko, poze in manire velikih »tenorjev«, neprijetno menjavanje registrov, na napačno priučeno nazalnost, prehitro utrujenost ozir. izčrpanost, na nesposobnost, peti v šestnajstinkah itd. Ako reflektira na kakršenkoli angažman, naj bo v svojih zahtevah zelo skromen in naj gre takoj v šolo. V drugem dejanju ga je depremiralo mrmanje v parterju, kar je vsekakor velika netaktnost. — Primož kot Rigoletto nam je pokazal vse svoje dobre in slabe strani. Od čudovito izdelanih mest (v pianissimu) do skoraj nemogočih pretiranosti (ko je v duetu prevpil partnerico) je pri njem le korak. Igralsko je pa bil najjačja figura. — Najdostojnejše je opravil svojo nalogo Janko. — Predstava je bila ena najslabših v sezoni. Slavko Osterc.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.
Začetek ob 20. uri zvečer.
Petek, 27. februarja: Zaprt.
Opera.
Petek, 27. februarja: »Revizor«. Gostovanje Hudožestvenikov.
SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER
Sobota, 28. februarja: »Extemporelec«.
Nedelja, 1. marca: »Extemporelec«.
NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU
Petek, 27. februarja: Zaprt.
Sobota, 28. februarja ob 20. uri: »Prodana nevesta«. Gostovanje g. Marija Šimenca. Izv.
PTUJSKO GLEDALIŠČE
Ponedeljek, 2. marca ob 20. uri: »Karol in Ana«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Kps 142/30. 494

V imenu Nj. Vel. Kralja!

Podpisano okrajno sodišče v Rogatu je razsodilo z razsodbo z dne 5. novembra 1930, da je Kurko Stefan, po poklicu klobučar v Pregradu, kriv prekrška po čl. 6. zakona o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne psekulacije, storjenega s tem, da ni imel kot kramar na sejmu dne 25. avgusta 1930 v Rogatu vidno označenih cen življenskim potrebščinam — klobukom.

Zaradi tega je bil obsojen po čl. 6. zgoraj navedenega zakona na 24 ur zapora in na 50 Din denarne kazni, ki se spremeni ob neiztrljivosti v nadaljno kazen 24 ur zapora.

Okrajno sodišče v Rogatu, odd. II., dne 5. novembra 1930.

Kps 139/30. 496

V imenu Nj. Vel. Kralja!

Podpisano okrajno sodišče v Rogatu je razsodilo z razsodbo z dne 25. oktobra 1930, da je Fišer Franjo, star 71 trgovec v Dolacu, kriv prekrška po čl. 6. zakona o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne psekulacije, storjenega s tem, da ni imel kot kramar na sejmu dne 25. avgusta 1930 v Rogatu vidno označenih cen življenskim potrebščinam — nogavicam.

Zaradi tega je bil obsojen po čl. 6. zgoraj navedenega zakona na 24 ur zapora in na 50 Din denarne kazni, ki se spremeni ob neiztrljivosti v nadaljno kazen 24 ur zapora.

Okrajno sodišče v Rogatu, odd. II., dne 25. decembra 1930.

C III 107/31—1. 466

Oklic.

Tožena stranka Tvrdka L. Mikuš, tvornica dežnikov v Ljubljani, Mestni trg 15, po dr. Kreku, odvetniku v Ljubljani, je vložila proti toženi stranki Krstić Kostj, trgovci 912— dinarjev s pripadki k opravični štev. C III 107/31—1 tožbo.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja za skrbnika Rakovec Ivan, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 17. februarja 1931.

E 851/30—9. 492

Oklic.

Režonja Francetu, posestniku v Turnišču štev. 13, je vročiti v izvršilni stvari Tornar Franceta, posestnika v Turnišču, zoper Režonja Franceta in nedl. Režonja Marijo, Franceta in Klaro, sklep z dne 22. januarja 1931, E 851/30—7, s katerim je določen rok za ugotovitev dražbenih pogojev.

Ker je bivališče zavezanca Režonja Franceta neznan, se mu postavlja za skrbnika Sima-Gal, odv. kandidat v Dolnji Lendavi. Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, odd. II., dne 18. februarja 1931.

E 349/30—15. 501

Dražbeni oklic.

Dne 20. marca 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi štev. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Koroska Bela, vl. št. 300; zemljiška knjiga Javornik, vl. št. 195.

Cenilna vrednost: 141.515— Din; vrednost pritikline: 500— Din; najmanjši ponudek: 56.574-50 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kranjski gori, dne 18. februarja 1931.

E 2605/30—10. 487

Dražbeni oklic.

Dne 27. marca 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi štev. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Gruškovje, vl. št. 126 in 127.

Cenilna vrednost: 12.000 Din in 33.150 Din; vrednost pritikline: 750— Din; najmanjši ponudek: 7754 Din in 22.180 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV., dne 11. februarja 1931.

E 962/30. 482

Dražbeni oklic.

Dne 27. marca 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: hiše, gospodarskega poslopja in zemljišča, zemljiška knjiga k. o. Gomilsko, vl. št. 84, 194, 222, 183; k. o. Smiklavž, vl. št. 76.

Cenilna vrednost: 139.555 Din; vrednost pritikline: 3728 Din; najmanjši ponudek: 11.645 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 21. februarja 1931.

E IX 4848/30—15. 483

Dražbeni oklic.

Dne 13. aprila 1931. ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Slivniško Pohorje, vl. št. 19.

Cenilna vrednost: 157.059-90 Din; vrednost pritikline: 12.550— Din; najmanjši ponudek: 113.073-26 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 13. decembra 1931.

E 480/30—7. 489

Dražbeni oklic.

Dne 17. aprila 1931. ob polenajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sedun, vl. št. 26.

Cenilna vrednost: Din 14.632—; najmanjši ponudek: Din 9.755—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Sevnici, dne 17. februarja 1931.

E 45/31—4. 488

Dražbeni oklic.

Dne 8. maja 1931. ob polenajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Trnovec, vl. št. 203.

Cenilna vrednost: Din 678—; najmanjši ponudek: Din 457-76.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Sevnici, 20. februarja 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

No 2757/1—31.

Razglas.

Muršič Janezu, rojenemu 14. decembra 1905 v Senčaku, pristojnemu v občino Sakušak, srez Ptuj, samskemu, posestniškemu sinu v Senčaku št. 3, je bilo s pravomočno razsodbo okrajnega sodišča v Ptuj prepevčeno zabajati v krčme za dobo enega leta.

Doba prepovedi poseženja krčme se prične dne 1. marca 1931 in neha 1. marca 1932.

Načelnik sresa ptujskega
Ptuj 18. februarja 1931.

No 2197/1. 509

Razglas.

Dražba občinskega lova Predvor, ki naj bi se vršila dne 2. marca 1931. pri sreskem načelnstvu v Kranju, se preklicuje, ker se bo lov nadaljeval dosedanjemu zakupniku.

Sresko načelnstvo v Kranju, dne 24. februarja 1931.

T. No. 421/1—F. 505—3—1

Razglas

o drugi ustmeni licitaciji za dobavo gramoza za državne ceste v območju tehničnega razdelka sreskega načelnstva v Kranju.

Ker je I. ustmena licitacija za dobavo gramoza za leto 1931/32 le deloma uspela, razpisuje podpisani tehnični razdelek drugo ustmeno licitacijo na

20. marca 1931. ob devetih

za sledeče cestne proge:

1. med km 642'0 do 663'5,
2. med km 663'5 do 664'5,
3. med km 664'5 do 694'5,
4. med km 707'0 do 709'900.

K licitaciji morajo ponudniki prinesiti potrjeno davčno upravo o plačanih davkih za tekoče četrtletje.

Popolni razglas o dobavi gramoza glej v Službenih objavah časopisa »Jugoslovana« od 25. januarja 1931., stran 14.

Tehnični razdelek sreskega načelnstva v Kranju, dne 23. februarja 1931.

Stev. 1473/II. 429—2—2

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje za na dan 23. marca 1931 ob enajstih nabavo 20.000 kg tračnic.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 12. februarja 1931.

Stev. 262/31. 479

Objava.

Gospod dr. Vrečko Josip, advokat v Celju, je umrl dne 19. februarja 1931. Za začasnega prevzemnika pisarne je postavljen gospod dr. Vrečko Dragotin, advokat v Celju.

Advokatska komora

v Ljubljani, dne 21. februarja 1931.

Dr. Zirovnik Janko, s. r.,

podpredsednik.

Razne objave

Razid društva.

Društvo »Krajevni odbor vojnih invalidov v Starem trgu, srez Logatec«, se je prostovoljno razšlo.

Stari trg, 4. februarja 1931.

Oto Mlakar, s. r., bivši tajnik.

502—3—2

Poziv upnikom.

Gradbeno podjetje Šlokan in Svetina, družba z o. z. v Ljubljani, je stopilo v likvidacijo in se pozivljejo upniki, da se tekom treh mesecev zglašajo pri poslovojih, obenem likvidatorjih družbe.

Likvidatorji.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

Adolf je stal kot prikovan. Šele čez nekaj časa je opazil, da mu sedi opica še vedno na rami. Odvezal jo je in začel izlagati stvari, ki jih je prinesel, zraven je pa neprestano mislil: saj ne more biti res, saj ne more biti res — in je izlagal naprej, samo da mu ni bilo treba biti pri miru. Svila je šumela v njegovi roki, pomolil jo je ženi: »Tole sem ti hotel prinesiti,« pri tem je pa neprestano mislil: saj ne more biti res, saj ne more biti res —. Ni si mogel pomagati; molil je rdečo svilo proti ženi, v njegovi glavi pa je bila praznosta.

Ona je jokala in ni hotela nič vedeti. Bethke se je vsedel, začel premišljevati in je naenkrat začutil strašno glad. Pred njim na mizi so ležala jabolka, lepa jabolka z dreves tam zunaj. Vzel je eno in začel jesti, samo da je nekaj počel. Kmalu pa so mu omahnile roke in začel je razumevati. Popadla ga je strašna jeza, hotel je razbiti karsibodi, zdirjal je ven, da bi poiskal zapeljivca.

Ni ga dobil, zato je šel v krčmo. Tam so ga sicer

28

pozdravil, toda vsi so bili kot bi sedeli na jajcih. Niso mu upali gledati v obraz in so svoje besede previdno postavljali. Bethke se je sicer silil pokazati, da mu ni nič, toda kdo bi mogel to vzdržati; — vžil je vase pijačo in se poslovil. Takrat ga je nekdo vprašal: »Ali si že bil doma?«, — tihota je vladala, ko je zapustil krčmo. Tekal je okoli; pozno je že bilo, ko se je znašel zopet pred svojo hišo. Kaj je hotel, šel je noter. Luč je bila prižgana, na mizi je bila pripravljena kava, na ognjišču pa pečen krompir v kozici. Pogled na vse to ga je bolesto pobil. Kako lepo bi bilo, če bi bilo. Miza je bila celo pokrita z belim prtom. Toda to je bilo še hujše.

Tudi žena je bila notri in ni več jokala. Ko se je vsedel, mu je nalila kavo in postavila predenj krompir in klobaso. Zase pa ni prinesla krožnika.

Pogledal jo je. Bleda in vitka je bila. Vsa žalost se je zopet dvignila v njemu. Ničesar o vsem tem noče več vedeti; zaprl se bo, vlegel na posteljo in okamenel. Kava se je kadila, odmaknil jo je in tudi kozico s krompirjem. Žena se je prestrašila; vedela je, kaj bo prišlo.

Adolf ni mogel vstati, samo z glavo je zmajal in dejal: »Marija, pojdi proč.«

Nobene besede ni rekla. Vzela je ogrinjalko, jo vrgla po ramenih, pomaknila kozico malo predenj in dejala boječe: »Vsa jej, Adolf —« in je šla. Stopala je, stopala s svojimi tihimi koraki skoraj brezslušno.

Vrata so se zaprla, pes je lajal, veter je piskal krog oken. Bethke je bil sam.

In potem je nastala noč. —

Ako je mož tako sam nekaj dni v hiši, ga to razjeda, zlasti še moža, ki je prišel iz jarkov. To ga potre. Enkrat je srečal Adolf onega drugega tam zunaj v hrastovem gozdičku. Opazil je tisto skrito za potezami njegove obraza, toda preveč je bil že razravan od večnega tuhtanja, jeza se je raztopila od misli, ki ga je dušila, »zakaj pač, saj je tudi ona hotela,« preširoko je legla žalost v njegovo srce — obrnil se je proč, ne da bi dvignil roko. Oni drugi je odšel olajšan.

Potem so prišli njeni starši in mu prigovarjali, da naj se premisli, ker žena se je že davno spame-tovala. Štiri leta biti sama, to tudi ni malenkost. Kriv je vsega oni drugi, sicer so se pa dogajale med vojno še vse drugačne stvari —

»Kaj naj storim, Ernest —?« Adolf je dvignil glavo.

»Prekleta reč,« sem dejal, »taka driska.«

»In zato sem prišel domov, Ernest!«

Natočil sem in pila sva. Ker nisva imela smotke za Adolfa in ker on ni hotel v krčmo, sem šel jaz ponje. Adolf je rad mnogo pušil, zato ga bodo smotke olajšale. Vzel sem kar celo škatlo tistih, ki so se ime-novale »Gozdni mir«, debeli, rjavi štori, ki so imeli pač pravo ime. Narejene so bile iz samega bukovega listja. Ampak vseeno bolje kot nič.

Prpriave za odhod na severni tečaj s podmornico

Na sliki vidimo (na sredini) kapitana Danenhowerja, poveljnika podmornice »Nautilus«, s katero namerava kapitan Wilkins doseči severni tečaj. Kapitan Danenhower preskuša nov aparat za dihanje, kakor ga bo dobil vsak član ekspedicije za dihanje v podmornici, ko bo plula pod ledom.

Znamenite vohunke

Dvanajst let je že minilo po svetovni vojni in o vohunih in o vohunkah so v tej dobi zelo mnogo pisali, pa vendar je vohunstvo še vedno zavito v neko meglo, da še danes ne vemo prav, kako so mogli razni ljudje izvrševati ta nevarni posel na tako prekan način.

Nedavno je zopet izšla na Angleškem knjiga o vohunstvu »Tajnosti modernega vohunstva«. Knjigo je napisal neki uradni svetovnoznane »Intelligence-service«, ki se pa skriva pod izmišljenim imenom »Vigilante«. Posebno zanimivo je v tej knjigi poglavje o vohunkah.

V drugem letu svetovne vojne je ugotovil neki francoski agent (vohun) v mestu Lausanne (v Švici), da se širijo od tam dalje važna poročila. V teku preiskave je policija dognala, da prejema neka ženska v Parizu čisto redno večje količine jaje iz Švice. Francoski agenti so takoj dobili nalog, naj to žensko opazujejo. Opazovali so jo dolgo, pa kar nič niso mogli ugotoviti. Pregledovali so vsa njena pisma in skušali so najti kakšno tajno pisavo, pa zopet nič — vse je kazalo na to, da je ta ženska čisto navadna, priprosta in poštena trgovka. Ko so pa zopet prišle preko meje važne vesti, se je policija odločila za svoj poslednji poskus: zaplenili so jajca in so jih dali kemično preiskati. Kemiki so res v 24 urah dognali, da so jajca popisana s tajno pisavo! Na eni lupini je bilo napisano naročilo, naj pošlje podatke o letališču v Blue-ju, potem pa podatke o kretanju čet pri Chalonsu. Krivda jajčarice je bila s tem dokazana, naloga ni bila še popolnoma rešena: treba je bilo še ugotoviti pot, po kateri je jajčarica pošiljala svoja poročila v tujino. Zopet so žensko opazovali noč in dan, dokler niso prišli na to, da jo večkrat obiskuje lasuljar, ki ji kodra njene lase. Opazovali so jo tudi pri kodranju las in so zapazili, kako nekaj piše z dolgo iglo na železo za kodranje las. Lasuljar, ki je bil njen »pomagač«, je mirno pustil železo v ženski sobi, dokler ga neki tretji »pomagač« ni odnesel.

Prav spretna je bila tudi neka druga vohunka, znana pod imenom Tihelly. Ta je pisala svoja poročila na ozke papirnate odrezke, te pa je vdevala v razklano dopisnico. Stvar pa je bila zanjo zelo neprijetna vsled tega, ker je posnemala svoja poročila iz pisem, ki jih je pisal njen sin z bojišča. Na podlagi teh poročil pa so Nemci zelo uspešno napadli ravno tisti polk, kjer je služil sin, ki je pri nekem sil-

nem nemškem napadu tudi padel.

Vohunke obdaja navadno neki čas romantike, ki ga vohuni niso deležni. Večina takih romantičnih zgodb pa je izmišljena. Izmišljene so n. pr. vse pripovedke o zadnji uri vohunke Mata Hari. Tako pripovedujejo, da je prišla na morišče oblečena le v kožuh, ki ga je pred vo-jaki razpela, da bi vojake premanila z lepoto svojega telesa. Res pa je, da je prišla pred sodišče vsled lastne neupretnosti: zagledala se je bila namreč v nekega ruskega častnika in to jo je pokopalo. Tudi znano vohunko gospodino Docteur je doletela enaka usoda: danes živi v nekem sanatoriju v Švici in vedno govori o nekem svojem ljubimcu. Tako je ljubezen za vohunke jako nevarna stvar, a podleže ji vsaka. S tem pa je usoda vohunk zapečatena.

Kdo je Al Capone

O nobenem človeku dandanes v Ameriki ne govore in ne pišejo toliko kakor o »kralju roparjev« v Chicagu, Al Capone-ju. Ta »slavac« je pa dala pobudo podjetnemu Amerikancu, da je napisal obširen življenjepis te splošno znane osebe. Knjigo je napisal Edvard Sullivan, izšla pa je v Chicagu pod naslovom »Chicago suit-ers« (Chikago se je udalo).

Iz knjige posnemamo, da je bil sedanji »kralj roparjev« v svoji mladosti čisto priden in dober otrok. Njegov oče je bil brivec v Brooklynu. V brivnici je pomagal svojemu očetu in živel je jako priprosto in skromno. Najljubša zabava je bil zanj biljard, kjer je dosegel tako spretnost, da so ga smatrali splošno za mojstra te igre. Čeprav pa je zelo rad biljardiral, je vendar bil vedno že ob desetih zvečer doma. Tako je živel do svojega 21. leta.

Takrat ga je pa zaneslo na neko politično zborovanje. Al Capone je ravno poslušal govornika z največjo pazljivostjo, ko ga je potipal neki njegov prijatelj in ga pozval, naj gre z njim. Zunaj je Al Capone zvedel, da je prišel v njegovo kavarno neki tujec, ki je prijatelj Al Caponejeve pregovoril, da sliži njim igru za denar in tujec jih je obral za 800 dolarjev. Prijatelj je prosil Al Caponeja, naj gre v kavarno, tam pa naj začne igrati s tujcem biljard za denar. Al Capone je es tako storil in kmalu je priigrall nazaj vseh 800 dolarjev in še nekaj čez. Nato pa se je s tujcem sprl. Prišlo je do pretepa, med tepežem je pa Al Capone udaril tujca s tako silo po glavi, da se je tujec zgrudil na tla. Od strahu, da je tujca ubil, je pa Al Capone takoj pobegnil v Chicago, tam pa se je takoj seznanil z raznimi hudodelci. Od tedaj dalje se je pretvoril sam v zločinca in danes je vsega močnejši »kralj roparjev«, ki ima neomejeno oblast nad Chicagom.

Povodenj v Romuniji

Zaradi južnega vremena je prišel v Romuniji naglo kopneti sneg. Vode so zaradi tega naglo narastle, talco da so morali ljudje bežati iz nižje ležečih krajev. Na sliki vidimo prebivalce vas Valcov, kako se rešujejo s čolni.

Strahovito neurje nad Sicilijo

Nad zapadnim delom Sicilije je divjalo 22. in 23. t. m. silovito neurje. Dež je lil v potokih zlasti nad glavnim mestom Palermom, kjer je voda stala po ulicah do 2 metra visoko. Kolikor so mogli doslej ugotoviti, je pet oseb

Katedrala v Palermu

Na Siciliji so te dni razsajali silni viharji in tudi povodenj je napravila ogromno škodo. Močno je tudi poškodovana katedrala v glavnem mestu Sicilije, v Palermu.

utonilo. Parniki so pa morali zapustiti pristanišče in odpluti ven na široko morje. Dvanajst čolnov na jadra pa se je vsled splošne zmešnjave potopilo.

Ves promet v mestu je ustavljen, ker je tudi nemogoč. Cestna železnica ne more voziti, pa tudi noben avtomobil ne pride naprej. Trgovine so vse zaprte, ceste so temne, ker so elektrovodi pokvarjeni, na okna pa udarjajo neprestano težke deževne kaplje. Trgovski namешčenci so že dva dni v poslovnih lokalih, ker nihče ne more na ulico.

V nižje ležečih delih mesta odnaša voda vse, kar ni pribito. Po vodi plava zelenjava, meso, makaroni, sadje itd. Ponekod se je pokvaril tudi vodovod, da ljudje nimajo niti pitne vode.

Katastrofa je tem hujša, ker je tudi reka Ri-

gano prestopila svoje bregove in se je tudi ta voda vlija v mesto.

Na celim otoku so železniške zveze vse pokvarjene in porušene. Tudi na deželi je v povodnji potonilo mnogo ljudi.

Letala, ki so jih poslali na lice mesta, da ugotove dejanski položaj, so se morala vrniti zaradi silnega viharja, ki še vedno razsaja.

Tudi v pristanišču v mestu Messina in v Kataniji je napravilo neurje ogromno škodo. V Messina sta morala dva parnika zapustiti pristanišče, pri tem pa je neki parnik za prevoz premoga trčil skupaj z nekim francoskim parnikom.

Orkan je divjal tudi v Neaplju. Zaradi dežja se je odtrgal mogočen plaz zemlje z neke višine in je zasul hišo, kjer je prebivalo 5 oseb. Te so našli že mrtve, ko so jih odkopali.

Denarja ni!

V Budimpešti je pel te dni znameniti tenorist Miguel Fleta. Prvi večer pa je bilo zasedene komaj ena tretjina dvorane, tako da bi bil imel njegov »impresario« (mož, ki skrbi za finančno stran raznih umetniških prireditev) občutno izgubo, če se ne bi bil Fleta odrekal večjemu delu izgovorjenega plačila.

Tudi drugi slavni pevci morajo biti dandanes zadovoljni z mnogo manjšimi nagradami kakor so jih prejimali nekdanj. Basist Saljapin n. pr. prej ni pel izpod 4600 dolarjev na večer, sedaj pa je zadovoljen s 3000, in če ne gre drugače, tudi z 200 dolarji. To prihaja od tod, da ljudje nežejo več plačevati tako visokih vsot, kot so jih nekdanj, ker nimajo denarja, ali pa rabijo denar za druge stvari.

Nevarni plazovi v Alpah

Odkar je nastopilo južno vreme, poročajo skoro iz vseh alpskih krajev o velikih nesrečah, ki so jih povzročili nevarni plazovi.

Zasluzki žensk v Ameriki

Dve vseučiliški profesorici v Ameriki sta hoteli dognati, koliko zaslužijo delavne ženske v Ameriki v primeri z moškimi. Obrnili sta se za potrebne podatke na 14.000 žensk. Iz odgovorov je bilo razvidno, da zasluži delovna ženska v Ameriki povprečno po 1548 dolarjev na leto, najnižja starost delavk je pa 16, a najvišja 64 let. Navadno delajo ženske v Ameriki le po 18 let, nekatere tudi po 25 let, potem pa postanejo samostojne. Ženske zaslužijo približno toliko kakor moški, če imajo le ljudsko šolo. Takšne ženske zaslužijo povprečno po 1700 dolarjev na leto. Ženske, ki imajo višjo izobrazbo, zaslužijo povprečno po 1800 dolarjev na leto, moški pa do 2800 dolarjev. Še večja je razlika pri visokošolski izobrazbi. Izredno energične in spretnne ženske zaslužijo v 55. letu svoje starosti okoli 2600 dolarjev na leto, moški pa zasluži toliko, ko je star komaj 26 let.